શાદી કરનેવાલે દુલ્હે કે લીયે બેહતરીન કીતાબ

તુહફતુન નિકાહ

યાની

નિકાહ કા એક નાયાબ તોહફા

"અન્નિકાહુ મિન સુન્નતી" (હદીષ)
"નિકાહ મેરી સુન્નત હે"

તુહફતુન નિકાહ

મંગની, શાદી ઔર શબે ઝુફાફ (પેહલી રાત) સે લે કર વલીમા, અકીકા તક મેં મિયાં બીવી કો સુન્નતે રસૂલ સલ. કી રોશની મેં પૂરી ઝિંદગી ગુઝારને કે ઉસૂલ, તરીકે ઔર આદાબ કા બેહતરીન મજમૂઆ.

:: તસ્નીફ ::

હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈબ્રાહીમ સા. પાલનપુરી
શૈખુલ હદીષ મદ્રસા અરબિય્યા તઅલીમુલ ઈસ્લામ આણંદ. (ગુજરાત)

નાશિર

મદીના એજન્સી (દીની કુતુબ ખાના)

ઝાંપા બજાર, મેઈન રોડ, સુરત

ફોન નં. ૦૨૬૧-૬૬૨૮૯૭૭

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

નામે કિતાબ	તુહફતુન નિકાહ
મુસન્નિફ	હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઇબ્રાહીમ સા. પાલનપુરી
સને ઇશાઅત	૨૦૧૨
નાશિર	મદીના એજન્સી
કંમ્પોઝિંગ	કાતિબ કંમ્પોઝિંગ (૯૯૦૯૨૭૯૮૬૩)

મિયાં બીવી મેં મુહબ્બત બઢાને કી ખાસ દુઆ

اَللّٰهُمَّ حَبِّبْ بَيْنَنَا الزَّوْجَ وَ الزَّوْجَة

وَ قِنَا الْفَسَادَ وَ الْفِتْنَة .

અલ્લાહુમ્મ હબ્બિબ બયનઝ ઝવજ વઝ ઝવજત વકિનલ ફસા-દવલ ફિત્નહ.

યા અલ્લાહ હમ મીયા-બીવી મેં મોહબ્બત અતા ફરમા, ઔર ફિત્ના ફસાદ સે હમારી હિફાઝત ફરમા.

જવાની કી ઇબ્તિદા (શુરૂઆત)

લળકે કી જવાની શરીઅત મેં મુખતલિફ અલામતોં (અલગ અલગ નિશાનિયોં) સે પેહચાની જાતી હૈ. એહતિલામ કા હો જાના (ખ્વાબ મેં નાપાક હો જાના) યા ઇસ સે કિસી ઔરત કા હમલ ઠહરના, યા શહવત કે સાથ ઇન્ઝાલ હો જાના (મની નિકલના) લેકિન અગર ઇસ તરહ કી કોઇ અલામત (નિશાની) બુલૂગ કી (બાલિગ હોને કી) ઝાહિર ના હો તો પંદરહ (૧૫) સાલ પૂરે હોને પર શરીઅત મેં બાલિગ શુમાર હોતા હૈ. (ગિના જાતા હૈ)

લળકી કે બુલૂગ કી (બાલિગ હોને કી) અલામત (નિશાની) હૈઝ કા આના (માહવારી ખૂન આના) યા એહતિલામ હો જાના યા હમલ ઠહરના યા બેદારી મેં શહવત કે સાથ મની કા નિકલના ઔર કોઇ અલામત ઝાહિર ના હો તો પંદરહ (૧૫) સાલ પર બાલિગ શુમાર હોગી (માની જાયેગી).

બાલિગ હોને કે બાદ વોહ દોનોં એહકામાતે શરઇય્યા કે મુકલ્લફ હો જાતે હૈ (શરીઅત કે હુકમોં કે ઝિમ્મેદાર હો જાતે હૈ) નમાઝ, રોઝા ઔર દીગર એહકામ (દૂસરે એહકામ) ઇન પર ફર્ઝ હો જાતે હૈં. અબ અગર ગફલત યા નાદાની કી વજહ સે ઉન કે અદા કરને મેં કોતાહી કરેગા તો ઉન કી કઝા ઔર

તલાફી કરની ઝરૂરી હોગી.

બાલિગ હોને સે પેહલે બચ્ચા અપને માં-બાપ કે તાબેઅ થા. શરીઅત કી તરફ સે ઇસ પર કોઇ ચીઝ ફર્ઝ નહીં થી. મગર અબ બાલિગ હોને કે બાદ વોહ મુસ્તકિલ મર્દ શુમાર હોતા હૈ. ઔર શરીઅતે મુતહહરહ કે તમામ એહકામ ઇસ કી તરફ મુતવજજહ હોતે હૈ.

•.....•.....•

જવાની કી ઉમંગે

અરબી ઝબાન મેં એક હકીમાના જુમલા હૈ "અશ્શબાબુ શુઅબતુન મિનલ જુનૂનિ." યાની જવાની જુનૂન કા એક હિસ્સા હે, ઔર હકીકત યે હૈ કે બચ્ચે મેં જવાન હોતે હી કિસમ કિસમ કે (તરહ તરહ કે) જઝબાત ઔર તરહ તરહ કી ઉમંગે ઉભરની શુરૂ હોતી હૈં. ઔર ઇર્દ ગિર્દ કી સોસાયટી ઔર મિલને જુલને વાલોં કે માહોલ કે મુતાબિક ઉન કા ઉભાર શુરૂ હોતા હૈ. નૌજવાન બચ્ચે કે લિયે યેહ નિહાયત ખતરનાક ઔર અહમ (ઝરૂરી) મોળ હે.

•.....•.....•

જવાની કી સહી હિફાઝત

માં-બાપ કો ચાહિયે કે બચ્ચોં કે જવાન હોતે હી

ઈન કી ખૂબ દેખ ભાલ(હર હરકત પર નઝર) રખ્ખેં. ગલત કિસમ કે સાથિયોં ઔર દોસ્તોં સે ઈસ કો દૂર રખને કી પૂરી કોશિશ કરેં. ઈસી તરહ સીનેમા થિયેટર, ફિલ્મી નાચ ગાનોં, નાવિલ ઔર અફસાનોં, નંગી તસાવિરોં(ફોટો) અખ્લાક સોઝ (અખ્લાક ખરાબ કરને વાલી) ચીઝોં સે પૂરી તરહ બચાઈએં. નીઝ ઔરતોં કે ઝમગટોં (હુજૂમ) ઔર ઉન કી મેહફિલોં મેં આને જાને ઔર નૌઉમ્ર લળકિયોં કે સાથ મેલ જોલ સે બહોત દૂર રખ્ખેં.

નૌજવાન કો ખૂદ ભી ઈન તમામ બાતોં સે બેપનાહ એહતિયાત કરની ચાહિયે (બેહદ બચના ચાહિયે). વરના અગર જવાની કી ઈબ્તિદા હી મેં (શુરૂઆત મેં હી) બિગાળ કી તરફ (બૂરી સોહબતોં કી તરફ) ચલ પળા તો ફિર ઈસ કો સહી રૂખ કી તરફ મોળના(નેક, અચ્છી રાહ પર લાના) પહાળ સે ઝિયાદા ભારી (દુશ્વાર) હોગા. ઔર ઈઝઝત ખતમ હોને કે સાથ સેહત વ કુવ્વત (જિસમાની કુવ્વત, તંદુરસ્તી) કે ઝાયેઅ (બરબાદ) હોને કા ભી સખ્ત ખતરા હૈ. યહી એક મૌકઅ (વકત, ટાઈમ) હૈ કે ઈસ મેં બિગાળ મુસ્તકબિલ (ફયૂચર, ભવિષ્ય) કી પૂરી ઝિન્દગી કો બરબાદ કરને વાલા હૈ. ઈસલિયે કે ઈન્સાની ફિતરત મેં દો માદદે વદીઅત કિયે ગયે હૈં (રખ્ખે ગયે હે). એક ખ્વાહિશે નફસાની (જી કી ચાહત, મનમાની) ઔર દુસરે મવદદત વ મુહબ્બત વ ઉન્સીયત કા, ઔર

જવાની કે શુરૂ હોતે હી ઇન દોનોં મેં હરકત શુરૂ હોતી હૈ. ઔર ઉપર જિન બાતોં સે બચને કો કહા ગયા હૈ. ઉન ચીઝોં સે ઇન દોનોં માદદોં મેં હરકત ઔર ઉભાર આતા હૈ. ફિર અકલ ભી ઇસ મૌકઅ પર નાકિસ(અધૂરી, ના સમઝ) હોતી હૈ. ઈસલિયે બહુત જલ્દ ગલત જગહોં પર ઇશ્ક વ મુહબ્બત કા તઅલ્લુક હોકત ગલત જગહોં પર અપની ખ્વાહિશ પૂરા કરને કી કોશિશ કરેગા. ઔર બદકારી મેં મુબતિલા હો જાયેગા(ફંસ જાયેગા) ઔર અગર કિસી જગહ દોસ્તી કા મૌકઅ નહીં મિલા યા અપની તબીઅત કે એઅતિબાર સે બહુત ઝિયાદા જરી ઔર બેબાક નહી હૈ. તો ફિર અપની ખ્વાહિશ પૂરી કરને કે લિયે ગલત ઔર ગૈરફિતરી તરીકે તલાશ કરેગા. અગલામ, જલક (લળકો સે બદફેઅલી કરને કો અગલામ કેહતે હૈં, ઔર અપને હાથ વગેરા સે મની ખારિજ કરના જલક કહલાતા હૈ.) ઔર ઈસી તરહ કી ગંદી આદતેં પળ કર દીન ઔર દુનિયા દોનોં બરબાદ ઔર સેહત (તંદુરુસ્તી, જિસ્માની કુવ્વત) ખતમ હા જાયેગી. બલ્કે બહુત સી દફઅ મુસ્તકબિલ મેં (બાદ મેં) શાદી કે લાઇક નહી રહેગા. ઔર આહિસ્તા આહિસ્તા મુરઝા જાનેવાલે ફૂલ કી તરહ ઇસ કી ઝિન્દગી પઝમુરદા હો જાયેગી. નીઝ ઇસ તરહ કી ગલત આદતોં સે બહુત સી મરતબા સૂઝાક (પેશાબ જલન કે સાથ આતા હે ઔર પીપ નિકલતી રહેતી હે) ઔર અતાશક (ગરમી) જૈસી

મુહલિક (જાનલેવા) બીમારિયાં પેદા હો જાતી હૈં. જિસ કા ઈલાજ બહુત હી દુશ્વાર (મુશ્કિલ) હૈ. ઈસલિયે પંદરહ (૧૫) કી ઉમ્ર સે લેકર બીસ-બાઈસ(૨૦-૨૨) સાલ કી ઉમ્ર તક ઈસ કા એહતિમામ (પાબંદી) કરના ચાહિયે કે ઈન્તેહાઈ પાકીઝા કિતાબેં ઔર અચ્છા લિટરેચર (સાહિત્ય) દેખતા રહે(પળહે). ઔર સાલેહીન કી (નેક લોગોં કી) મજલિસોં મેં આમદ વ રફત રખ્ખેં(આતા જાતા રહે). ઈસ મુદ્દત મેં અગર ઈસને અપની સેહત વ જવાની સંભાલ લી. તો આઈન્દા કી પૂરી ઝિન્દગી આફિયત ઔર મઝે કે સાથ ગુઝરેગી ઔર અગર ઈસ મુદ્દત મેં ગલત સોહબતેં મિલી ઔર બુરી આદતેં પળ ગઈ તો ખતરા હૈ કે મોત વ હયાત કી કશમકશ મેં મુબ્તિલા હો ઔર જીના અજરીન(મુશ્કિલ, દોભર) હો જાયે.

•.....•.....•

જવાની કી હિફાઝત કિસ તરહ કરેં?

(૧) બચ્ચે જબ બાશઉર (હોશિયાર) ઔર સમઝદાર હો જાએં. (જિસ કી ઉમ્ર ઉમૂમન સાત-આઠ (૭-૮) સાલ હે) તો ઈન કો અલગ અલગ બિસ્તર પર સુલાને કી આદત ડાલિયે. ચાહે વોહ મહારિમ યાની ભાઈ-બહન હી હોં. સાથ સોના શરઅન મમનૂઅ

(મના) હૈ. નીઝ ઇસ મેં કિસી વકત ભી અખ્લાકી બિગાળ કા અંદેશા હૈ. ફિર ગૈર મહારિમ કે સાથ ઔર ભી એહતિયાત (બચના) ઝરૂરી હે.

(૨) નૌમ ઉમ્ર બચ્ચોં કે લિયે બિલકુલ ખલવત ઔર તન્હાઇ મેં (ઇસ તરહ કે ઉસ કમરે મેં કોઇ દૂસરા ના હો) રેહના ઔર સોના ભી અચ્છા નહી. વરના ઇસ સે ઝહન મેં ઇનતિશાર પૈદા હોગા. જો મુખ્તલિફ ખતરાત કા બાઇષ (સબબ) હોગા. સબ કે સાથ અલાહિદા-અલાહિદા (અલગ અલગ) બિસ્તર પર સોના ચાહિયે.

(૩) ઇબ્તિદાઇ જવાની મેં બદન કી સફાઇ ખુસૂસન અઅઝાયે તનાસુલ કી સફાઇ નિહાયત ઝરૂરી હે. વરના મેલ કુચેલ જમા હોગા ખુજલી પૈદા હોગી. ઔર જિલ્દી (ખાલ કી,ચમળી કી) બીમારીયાં પૈદા હોંગી.નીઝ ખુજાને સે શેહવત વ લઝઝત પૈદા હોકર નુકસાન દેહ અષરાત ઝાહિર હોંગે. નીઝ ઝેરેનાફ (નાફ કે નીચે કે) બાલોં કો સાફ કરતે રેહના ભી નિહાયત ઝરૂરી હે.

•......•......•

બાલ વગેરહ કી સફાઇ કી મુદદત

અફઝલ યેહ હૈ કે હર હફતા બિલખુસૂસ જુમ્આ કે દિન સફાઇ હાસિલ કર લે. યાની નાખુન, મૂંછ દુરૂસ્ત કર લે ઔર ઝેરેનાફ (નાફ કે નીચે) ઔર બગલ કે બાલ

કી સફાઇ કે બાદ ગુસ્લ કર લે. ઝેરેનાફ ઔર બગલ કે બાલ કી પાકીઝગી હર હફતા ના કર સકે તો, પંદરહ-બીસ (૧૫-૨૦) દિન મેં કર લે, ઇન્તેહાઇ (આખરી) મુદદત ચાલીસ (૪૦) દિન હૈ. ચાલીસ દિન ગુઝર જાએં ઔર સફાઇ હાસિલ ના કરે તો ગુનેહગાર હોગા.

એક હદીષ મેં હૈ કે આંહઝરત સલ. હર જુમ્આકો નાખુન ઔર મૂંછ દુરૂસ્ત ફરમાતે. ઔર બીસવેં રોઝ ઝેરે નાફ ઔર ચાલીસવેં(૪૦) રોઝ બગલ કે બાલ સાફ કરતે થે. (માખૂઝ અઝ ફતાવા રહીમિય્યા સ.૨૩૬. જિ.૨.) ઝેરે નાફ બાલોં કી સફાઇ રાઇજશુદા આલાત કે (જો ઓજાર રાઇજ હો, રેઝર વગેરહ ઉસ્કે) ઝરીઆ કી જા સકતી હૈ.

(૪) જવાન બચ્ચોં કો કિસી ભી અચ્છે કામ મેં મશગૂલ રખ્ખા જાયે,બેકાર રખના બહુત હી બુરી બાત હૈ. એક દાના (અકલમંદ) ને કહા ઔર સચ કહા "બેકારી, બદતરીન મશગલહ હૈ" ઇસ સે જલ્દ આવારગી પૈદા હો જાતી હૈ.

(૫) બુરે દોસ્તોં, બુરે સાથિયોં ઔર બુરી સોહબત સે દૂર રેહના હી ઝરૂરી હૈ.બુરી સોહબત સે તો અચ્છે ભી બિગળ જાતે હૈ ફિર યેહ તો નૌઉમ્ર જવાન હૈં.

(૬) ગલત લિટરેચર, અફસાને, નાવિલ, ઇશ્કિયા કિસ્સે કહાનિયાં, મુહબ્બત નામે વગૈરહ પળના, નફસાની ખ્વાહિશ વ મયલાન કો ભળકા કર આદમી કો

ગલત રાસ્તે પર લે જાતા હૈ.

(૭) ઈસી તરહ સીનેમા, થિયેટર, ફિલ્મી તસાવીર દેખના ગાના બજાના, જવાન લળકિયોં સે આંખેં મિલાના, બદ નિગાહી વગૈરહ કરના, યેહ સબ બાતેં ઝહર સે કમ નહી ઈસ સે હર શખ્સ કો (છોટે બળે સબ કો) ખુસૂસન નૌજવાનોં કો બચના ઝરૂરી હૈ.

(૮) અગર મકાન મેં નૌકર ચાકર યા નૌકરાની ઔર મામાએં વગૈરહ આતી જાતી હૈં. તો ઉન કે ઔર ઘર કે બચ્ચોં કે તઅલ્લુકાત પર કળી નઝર રખની ચાહિયે. વરના બાઝ મરતબા વોહ હંસી મઝાક મેં તબાહ કર દેતે હૈં.

(૯) માં-બાપ કો ચાહિયે કે અવલાદ કી બેહબૂદગી (ભલાઇ) ઔર સલાહ વ ફલાહ(કામ્યાબી) કે લિયે હંમેશા અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કિયા કરેં.

(૧૦) અચ્છે લોગોં સે મેલ જોલ ઔર અચ્છી સોહબત મેં ઉઠને બેઠને ઔર ઉમદા દીની લિટરેચર દેખને કી તરગીબ દેતે રહેં (ઉભારતે રહે, શોક દિલાતે રહે).

•.....•.....•

ઈસ્લાહ(સુધાર) કા તરીકા

બચ્ચોં કી જવાની ઔર ઉન કી સેહત કા સબ સે બળા ફરીઝા ઉન કે વાલિદૈન ઔર ઘર કે બળોં પર આઈદ હોતા હૈં. ઉન્હેં ચાહિયે કી નૌઉમ્ર બચ્ચે કી હર

હર હાલત ઔર અદા પર નઝર રખ્ખેં. ઔર બળી હિકમત ઔર દાનાઇ સે ઇસ કો ગલત ચીઝોં સે રોકેં. ઉસ કે જઝબાત ઔર ઉમ્ર કી રિઆયત કરતે હુવે અચ્છે વાકિઆત બયાન કિયે જાએં. ઔર બુલંદ હિમ્મત, ઊંચે હોસલેવાલે ઠોસ ઔર તહકીકી કામ કરને કા શોક દિલા કર ઝહન કો ઈધર મશગૂલ રખ્ખા જાયે. નીઝ જબ ખૂદ કોઇ અચ્છા કામ કરે યા અચ્છી મજલિસ મેં જાયે સુલહા સે (નેક લોગોં સે) મુલાકાત કરેં તો બચ્ચે કો ભી સાથ રખ્ખે તાકે ઉસ કી બરકાત ઉસે ભી નસીબ હોં ઔર બચપન સે ઇસ કા શોક પૈદા હો ઔર ચસ્કા પળ જાયે.

•......•......•

શાદી કબ કરની ચાહિયે?

જવાન હોને કે બાદ અગરચે શાદી કા ખ્યાલ ઔર ઉસકી તરફ મયલાન હોને લગતા હૈ. લેકિન બિલ્કુલ હી ઇબ્તિદાઇ જવાની મેં શાદી કર દેના સેહત કે લિયે મુઝિર હૈ(નુકસાન દેહ હે) ઇસ લિયે કે ઇસ ઉમ્ર મેં જિસમાની અઅઝા બળતે હૈં. અઅસાબ મેં કુવ્વત ઔર પુખ્તગી પૈદા હોતી હૈં. અગર ઇસ ઉમ્ર મેં શાદી હો ગઇ તો અઅસાબ કે મઝબૂત હોને સે પેહલે હી જોહરે જિસ્મ (માદદહે મનૂયા યાની મની) ખતમ હોના શુરૂ હો જાયેગા. ઔર યેહ અપની નાદાની ઔર તબીયત પર કાબૂ ના પાને કી વજહ સે એહતિયાત ભી નહી કરેગા.

જિસ સે અઅઝાએ રઈસા (દિલ ઔર દિમાગ ઔર જિગર) ભી કમઝોર હોતે જાએંગે.

ઈસલિયે ગિઝાએ ઈન્સાનીકંઈ મરહલોં સે ગુઝર કર મની બનતી હૈ. જિસ મેં ખાલિકે કાયેનાત ને (અલ્લાહ ને) ઈન્સાન બન્ને કી કુવ્વત રખ્ખી હૈ. અબ અગર ઈતના કીમતી જોહર (મની) અકલ વ શુઉર કી કમી કી વજહ સે અઅસાબ કી કમઝોરી કે સાથ ઝાએય (બરબાદ, બેકાર) હોના શુરૂ હો ગયા તો ફિર સારી ગિઝા મની કે ખઝાના કી તરફ મુતવજજહ હોગી. ઔર ખૂન સે તૈયાર હોનેવાલે અઅસાબ વ અઅઝા મુઝમહલ (ઢીલે) હોના શુરૂ હો જાએગેં.

ઈસ નૌઉમ્ર કો અપની સેહત વ કુવ્વત કી હિફાઝત કરની ચાહિયે. ઔર ગલત હરકતોં સે (માદદહે મનૂયા કો, મની કો) ઝાએય ના કરના ચાહિયે.ફિર જબ કુછ મુદદત ગુઝરને કે બાદ અઝદવાજી રિશ્તા (મીયાં-બીવી કા રિશ્તા) કાઈમ હોગા તો વોહ લુત્ફ વ લઝઝત ઔર સુકૂન વ રાહત પાયેગા. જિસ કા તસવ્વૂર મુમ્કિન નહી.

અલબત્તા જવાન હોતે હી કિસી જગહ નિસ્બત તય હો જાયે તો અચ્છા હૈ. તાકે મુહબ્બત ઔર ફિતરી ખ્વાહિશ કે જઝબા કે લિયે એક મરકઝ ઝહન મેં મરકૂઝ હો જાયે. ઔર ખ્યાલ કી દૂનિયા ઈધર ઉધર ભટકને ઔર ગૈરોં કી તરફ જાને સે મહફૂઝ રહે. મગર યેહ યાદ રહે કે શાદી સે પેહલે (અગરચે મંગની હો જાયે) વોહ

અજનબી હૈ. નિકાહ સે પેહલે ઉસે હાથ લગાના, ઉસ સે ગુફતગૂ (બાત-ચીત, ફોન વગેરહ) કરના, ઉસ કો દેખના નાજાઇઝ વ હરામ હૈ.

રિશ્તા તય કરને કે આદાબ

લળકે કે જવાન હોને કે બાદ જબ ઉસકી નિસ્બત તય કી જાયે, તો બેહતર યેહ હૈ કે પેહલે ખૂદ ઉસકી રાય મઅલૂમ કી જાયે. અગર વોહ ખૂદ કુછ ના કહે,તો ઉસ કે હમ ઉમ્ર (ઉસકી ઉમ્ર કે) દોસ્તોં ઔર સાથિયોં કે ઝરીઆ ઉસ કી દિલી રગબત કા પતા ચલાયા જાયે.

અગર ઉસકી દિલી રગબત કા કિસી ઝરીઆ સે પતા ચલ જાયે, તો ઉસ કે અવલિયા (વાલી,સરપરસ્ત) ઉસ લળકી ઔર ઉસ કે ખાનદાન કે હાલાત ઔર દીનદારી પર નઝરઇ કરેં. ઇસી તરહ યેહ ભી દેખ લેં કે ઇન દોનોં મેં નિભાવ હો સકેગા યા નહીં, અગર દોનોં મેં મુવાફિકત નઝર આએ તો રિશ્તા તય કર દેં.

યહાં ઇસ બાત કા ખ્યાલ રહે કે લળકે કી રાય કે બિલ્કુલ બરખિલાફ (બિલ્કુલ ઉલટા) યા ઉસ કી લા-ઇલ્મી મેં (અનજાને મેં) કિસી જગહ રિશ્તા તય કર દેના અકલમંદી કી બાત નહીં. ઇસલિયે કે ઝિન્દગી ભર ઉન કો સાથ રેહના હે. વરના ખતરા હે કે ઉન મેં બેલુત્ફી (બેમઝા ઝિન્દગી) પૈદા હો ઔર જોળ કે બજાયે

તોળ હો જાયે, લિહાઝા ઉસ કી ઝિન્દગી કે મફાદ કો (ફાયદોં કો) સામને રખ કર ઉસ કી ખૂશી સે રિશ્તા તય કિયા જાયે. હાં અગર માં-બાપ કો યેહ અંદાઝા હો કે લળકા અપને નફસ કી શરારત ઔર તબઇ આઝાદી કી વજહ સે હમારી પસંદ કરદહ અચ્છી જગહ કો છોળ કર કિસી ગલત જગહ અપના રિશ્તા તય કરના ચાહતા હે. તો ઉસ કો સમઝાના ઔર જહાં રિશ્તા તય કરના હે. વહાં કી ખૂબિયાં ઔર ફવાઇદ (ફાયદેં) ઝહન નશીન કરાના અખ્લાકી ફરીઝા હે. ઇસ તરહ હંસી ખૂશી રિશ્તા ભી તય હો જાયેગા. ઔર માં-બાપ કી તરફ સે દિલ ભી સાફ રહેગા. ઔર કોઇ કદૂરત (નાગવારી કી બાત) પૈદા નહી હોગી.

ફિર રિશ્તા તય કરને કે લિયે હસ્બે ઝૈલ બાતોં કા (નીચે લિખી હુઇ બાતોં કા) લિહાઝ (ખ્યાલ) કરના બેહતર હે.

(૧). લળકી કી ઉમ્ર લળકે સે કુછ કમ હો (ઝિયાદા ના હો), યાની લળકી કી ઉમ્ર દો-ચાર સાલ કમ હો.

(૨). નૌ ઉમ્ર લળકે કે લિયે કુંવારી લળકી ઝિયાદા મુનાસિબ હે. તાકે હદીષે પાક કે ઇરશાદ કે મુતાબિક ઉન મેં ખૂબ મુહબ્બત વ મુવાફિકત પૈદા હો સકે.

(૩). નિસ્બત તય કરને સે પેહલે દોનોં એક

દૂસરે કો એક નઝર દેખ લેં. ચુનાનચે રસૂલુલ્લાહ સલ. કા ઇરશાદ હે કે નિકાહ સે પેહલે મન્કૂહા કો દેખ લો, ઇસ સૂરત મેં ઉમ્મીદ હે કે દોનોં મેં મુહબ્બત ઔર ઉનસિય્યત ઝિયાદા પૈદા હોગી.ઇસ કી વજહ યેહ ભી હે કે બસા અવકાત ઇસ કિસમ કે મૌકોં પર સુની સુનાઇ બાતોં સે ઇન્સાન અપને ઝહન મેં કોઇ બહુત અચ્છા નકશા કાઇમ કર લેતા હે. ઔર ફિર બાદ મેં સામને આને પર વહ ખૂબિયાં પાઇ નહીં જાતી. તો લળાઇ ઔર ઝગળે તક નોબત પહુંચ સકતી હે.

દૂસરી વજહ યેહ હે કે હર આદમી કી પસંદ અલગ અલગ હોતી હે. હો સકતા હે જો સુની હુઇ બાત હો વોહ ઉન કી પસંદ હો, ઔર તુમ્હારી પસંદ ઉસ સે મુખ્તલિફ (જુદા) હો, મિષલ મશહૂર હે. પસંદ અપની અપની, ખ્યાલ અપના અપના.

(૪). લળકી કે ઇન્તેખાબ મેં(પસંદગી મેં) ઝરૂરી હે કે ઉસ કી દીનદારી ઔર બા-અખ્લાક હોને કો ઔર ઉમૂરે ખાનાદારી સે (ઘરેલૂ કામકાજ સે) વાકિફ હોને કો ઝરૂર દેખા જાયે. ઇસ સિલસિલા મેં ભી રસૂલે પાક સલ. કા ઇરશાદે મુબારક હમારે લિયે બેહતરીન રાસ્તા બતાતા હે. ચુનાનચે આપ ફરમાતે હૈ ઔરત સે નિકાહ ચાર (૪) બાતોં મેં સે કિસી બાત કા લિહાઝ કરકે કિયા જાતા હે. કોઇ હુસ્ન વ જમાલ દેખ કર કરતા હે, કોઇ ઉસ મેં માલ કી તરફ નઝર કરતા હે, ઔર હસબ યાની ઊંચે

ઘરાને કી લળકી ઢૂંઢતા હૈ, લેકિન કામ્યાબ હે વોહ શખ્સ જો ઉસ કી દીનદારી દેખ કર નિકાહ કરે.

ગૌર કિયા જાયે તો પેહલી તીનોં ચીઝેં દર હકીકત ઇન્સાન કે લિયે વબાલે જાન બન સકતી હૈ, મષલન હુસ્ન વ જમાલ બળી અચ્છી ઔર દિલ લુભાને વાલી ચીઝ હે. મગર મેરે અઝીઝ (પ્યારે) ! વોહ બહુત જલ્દ ઝવાલ પઝીર (બહુત જલ્દ ખતમ હોનેવાલા) ભી હે, ખુદા ના કરે ચેચક કા ઝરા હમલા યા કોઇ ચોટ યા બીમારી આ જાયે. ઔર સારા હુસ્ન વ જમાલ ખતમ હો જાયે. ઔર વૈસે ભી વોહ ઇબ્તેદાઇ હુસ્ન વ જમાલ ચંદ સાલોં કા મેહમાન હે. જહાં કુછ કુછ મુદદત ગુઝરી ઔર ઔલાદ કા સિલસિલા શુરૂ હુવા તો વોહ ચીઝ હી ખતમ હોના શુરૂ હો જાતી હે, એક બાત યેહ ભી ઝહન મેં રખ્ખે કે અગર તુમને કિસી કે હુસ્ન વ જમાલ કો તલાશ કિયા. તો આખિર ઉસ કો ભી અપને હુસ્ન વ જમાલ પર નાઝ હોગા. લિહાઝા પેહલે સોચ લે કે ઉસ કે નાઝ-નખરે તૂ બરદાશ્ત કર ભી સકતા હે યા નહી.

ફિર ઇસ હુસ્ન પર દૂસરોં કી નઝરેં ભી હોતી હૈ. જિસ તરહ તૂને ઉસ કા ઇરાદા કિયા, દૂસરે ભી ઉસ કો ચાહ રહે હોગેં. એસા ન હો કે તેરે નિકાહ મેં આને કે બાદ વોહ લોગ તેરે હક મેં વબાલે જાન (જાન કે દુશ્મન) બન જાએં.

નીઝ ઇસ કા ખ્યાલ રહે કે જૈસે તૂ હુસ્ન વ

જમાલ કા શૈદાઇ (આશિક) હે, વોહ ભી અપને લિયે હુસ્ન વ જમાલ કે પૈકર કો ચાહતી હોગી. લિહાઝા અપને બારે મેં ગાર કરે કે ઉસ કા હમ સર (બરાબર કા) હે યા નહી. વરના ઐસા હોગા કે તૂ ઉસ કા ખ્વાહિશ મંદ હો ઔર વોહ તુઝ સે મુતનફફિર (નફરત કરને વાલી). તૂ ઉસ કે લિયે અપના સબ કુછ કુરબાન કરને કે લિયે તૈયારહોગા. ઔર વોહ તુઝ સે દુર રેહને કી તદબીર કર રહી હોગી. ઐસે જોળે મેં લુત્ફ (મઝા) હી કિયા? ઇસ લિયે દીનદારી કો છોળકર ફકત હુસ્ન વ જમાલ કો પૈશે નઝર (નઝર કે સામને) રખના, હુઝૂર સલ. ને પસંદ નહીં ફરમાયા. અલબત્તા કિસી કદર દિલરૂબા હો તો ઝિયાદા અચ્છા હે.

કુછ લોગ વોહ હોતે હે જિન કી નઝરોં મેં માલ વ દોલત કી બેપનાહ (બેહદ) એહમિય્યત ઔર ઉસ કી વકઅત ઔર અઝમત હોતી હૈ. ઔર વોહ કિસી માલદાર ઔરત કો ઇસી બુનિયાદ પર ચાહતે હૈ. કે ઘર કી ઇઝઝત મેં ઇઝાફા(ઝિયાદતી) હો ઔર મકાન આબાદ હો જાયે. મગર એય મેરે અઝીઝ (પ્યારે) ! યેહ તો હુસ્ન વ જમાલ સે ભી જલ્દ જવાલ પઝીર (જલ્દ ખત્મ હોને વાલી) હે શામ કે તવંગર (દૌલતમંદ) સુબ્હ કો નાદાર (ફકીર) દેખે ગયે હૈ. ફિર શાયદ તુઝે ધોકા હો રહા હે કે વોહ માલદાર હે, નહી! બલ્કે ઉસ કે ઘરવાલે માલદાર હૈ, કિયા ઉન કા માલ ઇસ ઔરત કે સાથ

આયેગા ભી? ઔર અગર આયા તો કિયા તેરી મરદાના ગૈરત ઇસ કે લિયે તૈયાર ભી હે, કે તૂ મરદ ઔર શૌહર હોકર બીવી કે માલ વ મતાઅ પર રાલ ટપકાયે (ખ્વાહિશ રખ્ખેં).

અગર વોહ માલદાર ઘર કી હે, તો ઉસ કી ઝરૂરતેં ઔર ફરમાઇશેં ભી ઉસી અંદાઝ કી હોગી. કિયા તુઝ મેં ઉસ કો પુરા કરને કા હૌસલા(હિમ્મત) ભી હે? ઝાહિર હે કે હાથી કી ખોરાક ઉસ કે મુવાફિક ચાહિયે. તો વોહ તરી-સુખી પર કનાઅત કૈસે કરેગી, ફિર રોઝાના લઅન વ તઅન (તાઅને) સુનને હોંગે ઔર રૂઠના ઔર મનાના રોઝ રોઝ કા મશગલા હો જાયેગા. તો વોહ તેરી શુક્ર ગુઝાર બનકર કૈસે રહેગી, અબ ઝિંદગી મેં તૂ તાબેઅ હોગા ઔર વોહ તુઝ પર હાકિમ, અગર યે સારી ઝિલ્લતેં તુઝે ગવારા હૈ તો ફિર નિકાહ કરકે દેખ લે. કે વોહ તેરી ફરમાંબરદાર બીવી હે, યા હાકિમા? ઇસલિયે દાનાઓં ને (અકલમંદોં ને) કહા ઔર ઠીક કહા હે કે માલદારી મેં ઔરત મર્દ સે કમ હોની મુનાસિબ હે. તાકે શુક્ર ગુઝાર ઔર નેઅમતોં કી કદર કરેં.

કુછ લોગ નિકાહ મેં ઊંચા ઘરાના ઔર અચ્છા ખાનદાન તલાશ કરતે હૈ. તાકે ઉન કી વજહસે ઇઝઝત હાસિલ હો. ઔર દૂસરોં પર ફખ્ર કર સકેં (બળાઇ જતા સકેં). લેકિન ઐસે લોગોં કા ઇસ કા ખ્યાલ રખના

ચાહિયે કે ખાનદાની ઊંચ નીચ કા મસ્અલા ખૂદ ગૈર મુતઅય્યન ઔર શરીઅત કી નિગાહ મેં ગૈર મોઅતબર ભી હે. ફિર ઇસ કી વજહ સે ઇન હી પરેશાનિયોં કા ખતરા હે. જો ઉપર માલ વ જમાલ કી સૂરત મેં બયાન કિયા ગયા હે.

ઇસ લિયે સાફ બાત યે હે કે અગર દીનદારી ન હો તો માલ વ જમાલ યા હસબ વ નસબ મુતલક કાબિલે એઅતિમાદ નહી. નીઝ બેદીની કી સૂરત મેં ઔરત કી ઇફ્ફત વ પાક દામની ભી ખતરેં મેં હે. જો ઉસકા અસલ જોહર હે.

ઇસલિયે ઔરતોં મેં દેખને કે લાઇક સબસે અહમ (બેહદ ઝરૂરી ચીઝ) દીનદારી હી હે. અગર વોહ નમાઝ, રોઝા કી પાબંદ હે, અચ્છે અખ્લાકસે મુત્તસિફ હે, ઔર ઉમૂરે ખાનાદારી સે (ઘરેલૂં કામકાજ સે) વાકિફ હે, ઔર ઉસ કા ઘરાના ભી દીનદાર હે, તો એય અઝીઝ(પ્યારે) ! ઇસ સે બળહકર કોઇ નેઅમત નહી હે. યેહ વોહ જોળા (જોડી) હે જિસ કો રસૂલુલ્લાહ સવ. ને પસંદ ફરમાયા હે.

દીનદારી કે ઝૈલ મેં ઇસ કા લિહાઝ (ખ્યાલ) કિયા જાયે કે ઉસ કે અકાઈદ (અકીદે) કિયા હૈ. ખ્યાલાત ઔર રૂજહાનાત કૈસે હૈ. ઉન મેં ઇમાની જઝબા હે યા નહી. વરના ખુદાનખ્વાસ્તા નઇ તઅલીમ કે અષરાત ઔર બે-હયાઇ પાઇ ગઇ તો ખતરા હે. કે તુમ્હેં ભી

લેડૂબે ઔર અપની ઔલાદ કો (બચ્ચોં કો) ભી ઉસી રૂખ પર (રાસ્તે પર) લગા દે.

ઈસી તરહ ઔરત કા બદઝબાન ઔર ફહશગો હોના (ગાલી-ગલોચ કરના) ઔર સેર વ તફરીહ કા શૈદાઇ (ઘૂમને ફિરને કા શોક) હોના ઔર અકારિબ વ અજાનિબ સે ઈખ્તિલાત વ મેલ જોલ નુકસાન દેહ હે ઈસ તરહ કી ઔરતોં સે ભી તઅલ્લુક મુફીદ (ફાયદા મંદ) નહી.

ઈસી તરહ ઔરત કે ઈન્તેખાબ મેં (પસંદ કરને મેં) હસ્બે ઝૈલ બાતેં (નીચે લિખી હુઇ બાતેં) ભી દેખી જાએં.

(૧). તંદુરસ્ત હો, કિસી મુહલિક બીમારી (બળી બીમારી, જાન લેવા બીમારી) મેં મુબ્તેલાઅ ઔર દાઇમુલ મરીઝ (હંમેશા બીમાર રેહનેવાલી) ના હો.

(૨). અપને હી ખાનદાન કી હો તો બેહતર હે. તાકે સિલાહ રેહમી (રિશ્તેદારી કા ખ્યાલ) ભી હો સકે.

(૩). દોનોં કા મિઝાજ (પસંદ નાપસંદ) તકરીબન યકસા હો (એક હો, બરાબર હો). મષલન એક બહુત શોકીન હે ઔર દૂસરા ઈન્તેહાઇ સાદા -મિઝાજ હે, તબ ભી લુત્ફે ઝિંદગી (ખુશહાલ ઝિંદગી) દુશ્વાર હે.

(૪). કિસી કદર (કુછ દરજે મેં) પળહી લિખી ઔર દીની તઅલીમ યાફતા હો. બિલકુલ જાહિલ (અનપઢ) ના હો. ઈન બાતોં કા લિહાઝ જૈસે લળકે વાલે કરે,

લળકી વાલોં કો ભી કર લેના ચાહિયે.

ઈસસ કે બાદ જબ મંગની કા ઈરાદા હો તો મસ્નૂન (સુન્નત) તરીકે પર વઝૂ યા ગુસલ કરકે ચાર રકઅત પળહે. દો રકઅત સલાતુલ હાજત ઔર દો રકઅત સલાતુલ ઈસ્તેખારા કી નિય્યત સે. ઔર ઈન દોનોં નમાઝોં કી અહાદિષ મેં વારિદશુદા (લિખી હુઈ) દુઆએં ભી પળહેં. ઔર ફિર દુઆ કરે કે અલ્લાહ તઆલા ઝિંદગી કા બેહતરીન રફીક (સાથી) અતા ફરમા દે. ઔર ઈસ કે તકમીલ કે અસ્બાબ ગૈબ સે પેદા ફરમા દે. શાદી કે મુખ્તલિફ મવાકેઅ મેં અગર અગર દુઆ વગેરા કા એહતિમામ કિયા જાયે. તો ઈન્શા અલ્લાહ બહુત હી ઝિયાદા નફા હોગા.

મંગની કે લિયે ખાસ તરીકા નહી હે, યેહ મહઝ લળકે ઔર લળકી કે અવલિયા (વાલી, સરપરસ્ત) કા એક મુઆહિદા (અહદ, વા'દા) હે. અવલિયા ચાહે તો ઝબાની બાતચીત કે, યા ખત વ કિતાબાત કે ઝરીએ, યા કિસી દોસ્ત કે ઝરીએ તય કર લે. નિસ્બત તય હો જાના એક કિસમ કા અહદ ઔર મુઆહિદા હે. ઈસ કો જહાં તક મુમકિન હો નિભાના ચાહિયે. વરના બદ એહદી (વા'દા તોળના, અપની બાત સે ફિર જાના) હોગી. જો શરીઅત મેં ઈન્તેહાઈ (બહુત હી) નાપસંદ હે. નિસ્બત તય કરને કે બાદ દોનોં તરફ કે અવલિયા ઝબાની યા ખત વ કિતાબાત કે ઝરીઆ, યા કિસી આદમી કે

ઝરીઆ નિકાહ કી તારીક તય કર લે. ઈસ સિલસિલ મેં જિતની ગલત કિસમ કી રસૂમ રાઈજ હૈ (રિવાજ ચલ પળે હે) વોહ સબ વાહિયાત ઔર લગવ (બેકાર ઔર ફુઝૂલ) ચીઝેં હૈં. ઈન સે હત્તલ ઈમકાન (પૂરી કોશિશ સે) બચના ચાહિયે.

ઈસ નિસ્બત કે બાદ કી જો તારીક તય હો જાયે ઉસ કે મુતાબિક રિશ્તેંદારોં ઔર દોસ્તોં કી મૌજૂદગી મેં (હાજરી મેં) ઈન્તેહાઈ સાદગી કે સાથ નિકાહ કર લિયા જાયે.

નિકાહ કે આદાબ

નિકાહ કે મુતઅદદદ (કુછ) આદાબ હે. ઈન સબ મેં અહમ (ઝરૂરી) આદાબ યેહ હે, કે નિકાહ મેં નિય્યત અચ્છી રખ્ખેં.ઈસલિયે કે દુનિયા કે જાઈઝ કામ મેં ભી અગર નિય્યત અચ્છી હો, તો ઉસ પર ષવાબ મિલતા હે: ફિર નિકાહ કરના તો સુન્નત હે,(હુઝૂર સ.લ. કી સુન્નત હે.) તો જિતની નિય્યત અચ્છી હોગી વૈસે હી સવાબ મિલેગા. ફિર એક હી અમલ મેં મુતઅદદદ (કંઈ) નિય્યતેં ભી હો સકતી હે. ઔર ઈન તમામ નિય્યતોં પર અલગ અલગ સવાબ મિલેગા. ઈસ એઅતિબાર સે નિકાહ એક હી અમલ હે, લેકિન જિતની નિય્યતેં કી જાયેગી ઈતના સવાબ ઝિયાદા હોતા

જાયેગા(બળહતા જાયેગા).

નિકાહ કે હસ્બે ઝૈલ (નીચે લિખી હુઇ) નિય્યતેં હો સકતી હૈ:-

(૧) નિકાહ ઇસ લિયે કિયા જાયે કે યેહ હુઝૂર સલ. કી સુન્નત હે. ચુનાનચે આપ સલ.કા મુબારક ઇરશાદ હેઃ "અન્નિાકહુ મિન્ સુન્નતી." યાની "નિકાહ મેરી સુન્નત (તરીકા) હૈ." ઔર ઇસ સુન્નત પર અમલ કરને સે ષવાબ મિલતા હે.

(૨) નિકાહ કરને સે ગલત કારિયોં સે (બૂરેં કામોં સે, બદકારિયોં સે) હિફાઝત હોતી હે(બચતા હે, મહફૂઝ રહતા હે).

(૩) નિકાહ કરને કી વજહસે નફસ કાબૂ મેં રહતા હે. ઔર દિલ કે ખ્યાલાત ઇધર ઉધર ભટકને સે ઔર નઝર કે પરાગંદા હોને સે (બિગળને સે, ખરાબ હોને સે)હિફાઝત હોતી હે.

(૪) હક તઆલા નિકાહ કરને કી વજહ સે નેક ઔલાદ અતા ફરમાયે ઔર વોહ નેક કામ કરેગી તોં ઉસ પર ષવાબ મિલેગા.

(૫) બાલ-બચ્ચોં વાલે આદમી કી ઇબાદત કા"ષવાબ બ-નિસ્બત ગૈર શાદાશુદા (જિસ કી શાદી નહી હુઇ) કી ઇબાદત કે ઝિયાદા હોતા હે. તો ઇસ ષવાબ કે ઝિયાદા મિલને કી ભી નિય્યત કરે.

(૬) નિકાહ કી વજહ સે જિતની ઔલાદ હોગી. વોહ

હુઝૂર સલ. કી ઉમ્મત મેં ઈઝાફા કા (ઝિયાદતી કા) સબબ હોગા. ઔર આપ સલ. ઈસ પર ફખ્ર ફરમાએંગે.

(૭) ખુદાએ પાક ઐસી ઔલાદ અતા ફરમાયે જો દઅવતે ઈલલ્લાહ કી મેહનત કરે. ઈસ સે ઉમ્મત કો ભી દીની નફા હોગા. ઔર વાલિદૈન કે લિયે ભી અજરે અઝીમ (બેહદ ષવાબ) કા સબબ બનેગા.

(૮) અગર છોટે બચ્ચે મર ગયે. તો વાલિદૈન કે લિયે જહન્નમ સે નજાત ઔર જન્નત મેં દાખિલે કા સબબ બનેગા.

ઈસ તરહ નિકાહ મેં જિતની નિય્યતેં કી જાએં ઉતના હી ષવાબ હોગા. ઔર દીની વ દુન્યવી બરકતેં હાસિલ હોગી.

બે-સોચે સમઝે નિકાહ કરના યા સિર્ફ નફસાની ખ્વાહિશ ઔર દુન્યવી લઝઝતોં કે પૂરા કરને કે લિયે ઈતના અહમ (ઝરૂરી) કામ અંજામ દેના, મો'મીન ઔર મુસલમાન કી શાન નહીં. બલ્કે યેહ તો મહઝ હૈવાની (જાનવરોં સા) મશગલા હોગા.

(૧). નિકાહ ઔર શાદી કી બળી હિકમત, લુત્ફ વ સુકૂન કી ઝિંદગી હાસિલ હોના હે. ઔર યેહ હિકમત ઉસી સૂરત મેં ઝાહિર હોગી. જબ આદમી કા ઝહન ભી ઈન ફાયદોં કી તરફ મુતવજ્જહ હો. મુહબ્બત વ ઉલ્ફત કા જો માદદા અલ્લાહ ને હર ઈન્સાન મેં રખ્ખા હે બેરૂયેકાર લાકર (ઈસ્તેમાલ કરકે) ઝિંદગી ગુઝારને કા

ઈરાદા હો.

(૨). નિકાહ કા દૂસરા અદબ યેહ હે કે એઅલાન કે સાથ હોના ચાહિયે. ચુનાંચે રસુલુ સલ. કા ઈરશાદ હે "અઅલિનૂન નિકાહ વલવ બિદદફ્ફી" યાની નિકાહ કા એઅલાન કરો અગરચે નકકારહ બજા કર હી હો. ગોયા છુપ છુપાકર નિકાહ ના હોના ચાહિયે. ઔર ઝિના (જો હરામ હે) છુપ છુપાકર કિયા જાતા હે. ઔર નિકાહ (જો હલાલ હે) વોહ મજમેઅ કે સામને હોતા હે.

(૩). તીસરા અદબ યે હે કે નિકાહ મસ્જિદ મેં હો./ ઈસી તરહ કિસી નમાઝ કે બાદ હો. ખાસ તૌર પર જુમ્આ કે દિન, જુમ્આ યા અસર કી નમાઝ કે બાદ બહુત ઝિયાદહ અફઝલ હે. ઈસ તરહ ઝમાન ઔર મકાન દોનોં કી બરકતેં હાસિલ હોગી. ઐસે હી મજલિસે નિકાહ મેં આલિમોં ઔર નેક લોગોં કા જિતના મજમઅ હોગા. ઉતના અચ્છા હે તાકે ઉનકી દુઆએ ભી શામિલે હાલ હો ઔર રહમત વ બરકત નાઝીલ હો.

(૪) નિકાહ કોઇ આલિમે દીન યા નેક ઔર સાલેહ આમદી પઢાએ, પેહલે ખુત્બહ પઢ કર ફિર ઇજાબો-કુબુલ કરાયે. ઈસમેં ઈસ બાત કા ખ્યાલ રહે કે નિકાહ કરનેવાલા કુબૂલ કરતે વકત પૂરા જુમ્લહ કહે કે 'મૈં ને કુબૂલ કીયા', સિર્ફ 'કુબૂલ' કેહના કાફી નહી.

(૫) નિકાહ ખ્વાની કે બાદ દોસ્ત-અહબાબ મુબારક

બાદી દે. જિસકે લિયે હદીસે પાક મેં યે દુઆ આઇ હે 'બારકલ્લાહુ ફી કુમા વજમઅ બયનકુમા બિખયરિન વઅખરજ મિનકુમુત્તય્યીબ' (અલ્લાહ તઆલા તુમ દોનોં મેં બરકત દે, ખૈર વ ખૂબી કે સાથ જમા કરે ઔર નેક અવલાદ તુમ સે પૈદા કરે)

(૬) નિકાહખ્વાની કે બાદ છુવારે તકસીમ કરના યા લુટાના ભી મુસ્તહબ હે. અલબત્તા ઈસકા ખ્યાલ રહે કે મસ્જિદ મેં શોરો-શગબ ઔર ઉસકી બેહુરમતી ના હો.

(૭) નિકાહ મેં મેહર બહુત ઝિયાદા ના હો. બલ્કે દરમિયાની દરજહ કા રેહના ચાહિયે. ઈસી તરહ નિકાહ કે દુસરે કામોં સે ફુઝુલ ખર્ચી ના હો, બલ્કે એઅતિદાલ સે કામ કરના ચાહીયે. રસુલુલ્લાહ સલ. કા ઈર્શાદ હે 'અઅઝમુન્નિકાહે બરકતન અયસરુહુ મઉનતન' (યાની નિકાહ મેં જીતના ખર્ચ કમ હોગા ઉસી કદર બરકત ઝિયાદા હોગી.) લિહાઝા જિતના કમ હંગામા હો ઔર ખર્ચ કમ હો ઔર આસાની સહુલત કે સાથ અંજામ પાજાએ ઉતની હી ઈન્શાઅલ્લાહ બરકત હોગી. ઈસી તરહ લળકી કો દહેજ દેને મેં ઝિયાદા તકલ્લુફ ના કરના ચાહિયે. ગૌર કરો હઝરત ફાતિમા રદિ. કા દહેજ કયા થા? દો ચાદર યમાની જો સુતી કે તાર કી હોતી થી, દો નિહાલી જિનમેં અલ્સી કી છાલ ભરી થી. ઔર ચાર ગદદે (ગદલે) દો બાઝુ બંદ ચાંદી કે, ઔર તકયા, એક કમલી, એક પ્યાલા, એક ચકકી, એક મશ્કીઝા ઔર

પાની રખને કા બરતન યઅની ઘડા ઔર બાઝ રિવાયતોં મેં એક પલંગ ભી આયા હે.

હઝરત અકદસ હકીમુલ ઉમ્મત થાનવી રહ. ફરમાતે હૈં કે જહેઝ મેં તીન ચીઝોં કા લિહાઝ કરના ચાહિયે.

(૧) ઈખ્તિયાર કી ગુંજાઈશ સે ઝિયાદહ કી ફીક ના કરેં.

(૨) ઝરૂરત કા લિહાઝ કે જીન ચીઝોં કી સરેદસ્ત હો વોહ દેના ચાહિયે.

(૩) એઅલાન ના હો, કયુંકે યેહ તો અપની ઔલાદ કે સાથ સિલહરહમી કરના હે. હુઝુર સલ. કે ફેઅલ સે જો રિવાયત મેં મઝકુર હે, તીનોં અમ્રષાબિત હે.

•……•……•

રૂખ્સતી કા ઈસ્લામી તરીકા

શાદી હો જાને કે બાદ ફિર લળકી કો ઉસકે શૌહર કે યહાં પહુંચાયા જાતા હે, ઉસ કો રૂખસતી કેહતે હેં, રૂખસતી ભી નિહાયત સાદગી કે સાથ હોની ચાહિયે. લળકી કે મકાનવાલે ચાહે અપને ઘરાને કી કીસી ખાતૂન યા ખાદિમહ કે સાથ યા લળકે વાલોં કે યહાં સે ઔરતેં આઇ હો તો ઉન્કે હમરાહ દુલ્હન કો ભેજ દીયા જાએ.

હુઝુરે અકરમ સલ. ને અપની સાહબઝાદી હઝરત સય્યિદા ફાતિમા રદિ. કો ઉમ્મે અયમન રદિ. કે સાથ (જો આપ સલ. કી ખાદિમા થી) હઝરત અલી

રદિ. કે યહાં ભેજ દીયા થા.'

રૂખ્સતી કા કોઇ ખાસ તરીકહ શરીઅત મેં નહી હે. ના કીસી રસ્મો રિવાજ કી પાબંદી હોની ચાહિયે. ઇસી તરહ યે ભી ઝરૂરી નહી કે જો સામાન બતૌરે જહેઝ દીયા હો વહ ઉસી વકત સાથ મેં ભેજા જા સકતા હે.

•.....•.....•

શબે ઝુફાફ (યાની પેહલી રાત) કૈસે ગુઝારી જાએ?

જબ શાદી ઔર રૂખ્સતી હો ગઇ, ઔર દુલ્હન કો શૌહર અપને મકાન પર લે આયા, તો અબ યકીનન ઉન મેં ખલ્વત ઔર તન્હાઇ હોગી, ઇસ સિલસિલા મેં કુછ આદાબ વ ઉસૂલ ઔર કુછ બાતેં ઝહન નશીન હોની ચાહિયે.

(૧) દુલ્હા-દુલ્હન કો ચાહિયે કે રૂખ્સતી સે પેહલે વાલા દિન ઇસ તરહ ના ગુઝારે કે બિલકુલ થકે હુવે હોં. ઔર આરામ કા કોઇ મૌકઅ (વકત) ના મિલા હો. બલ્કે દિન મેં મૌકઅ (ટાઇમ) નિકાલ કર કુછ વકત આરામ કર લેના ચાહિયે. તાકે દોનોં કી મુલાકાત કે વકત તબીઅત મેં ઇન્બેસાત વ શગુફતગી ઔર બદન મેં તાઝગી હો.

(૨) ઇન્બેસાત કે અસ્બાબ સહૂલત કે સાથ મયસ્સર આ જાએં તો ઇન્તેઝામ કર લેના ચાહિયે. મષલન ફલ વ ફ્રુટ

યા મિઠાઇ વગેરા, ખુશ્બૂ ઔર કમરે કી કિસી કદર ઝીનત (હલ્કી સી સજાવટ)

બાઝ જગહોં પર ઇસ મેં બહુત હી મુબાલગા' કિયા જાતા હે. ઔર હુજરે ઉરૂસી (ખાસ કમરે) કો સંવાર ને કે લિયે હઝારોં રૂપિયે ખર્ચ કિયે જાતે હૈં. યેહ ઇસ્રાફ ઔર ફુઝૂલ ખર્ચી હે. જિસ સે ગુનાહ હોગા ફુઝૂલ ખર્ચી શૈતાન કા અમલ હે.

(૩) અગર મહરે મુઅજ્જલ (નકદ મહર) કા રિવાજ ના હો તો કોઇ ચીઝ ભી મહર કે અલાવા ઉસ કે મિઝાજ કી રિઆયત કરકે હદિયતન પૈશ કર દેની ચાહિયે. ઇસ કે બગૈર ઉસ સે નફા ઉઠાના મર્દાના ગૈરત વ શરાફત કે ખિલાફ હે.

(૪) પેહલી મુલાકાત મેં કલામ ઔર ગુફતગુ સે પેહલે 'અસ્સલામુ અલયકુમ વરહમતુલ્લાહ' (તુમ પર અલ્લાહ કી સલામતી ઔર રેહમતેં હોં) કહે ઔર ફિર ઔરત કી પેશાની ઔર ઉસકે બાલોં પર હાથ રખ કર યે દુઆ પઢના ચાહિયે. દુઆ:

اَللّٰھُمَّ اِنِّیٓ اَسْئَلُکَ مِنْ خَیْرِھَا وَ خَیْرِ مَا جَبَلْتَھَا عَلَیْہِ وَ اَعُوْذُ

بِکَ مِنْ شَرِّھَا وَ شَرِّ مَا جَبَلْتَھَا عَلَیْہِ.

'અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલુ-ક મિન ખયરિહા વ ખયરિ મા જ-બલ-ત-હા અલયહિ વ અઉઝુ બિ-ક મિન શર્રિહા વ શર્રિ મા

જ-બલ-ત-હૈં અલયહિ.'

તર્જુમાઃ અય અલ્લાહ! મેં ઇસ ઔરત કો ખૈર વ ભલાઇ કા ઔર જો ખૈર (ભલાઇ,નેકી) આપને ઇસમેં રખ્ખી હે, ઔર જિસ ખૈર પર આપ ને ઇસે પૈદા ફરમાયા હે ઉન સબ કા સવાલ કરતા હું. ઔર ઔરત કે શર સે ઔર જો શર (બુરાઇ, શરારત) ઔર બુરાઇ ઇસ મેં રખ્ખી હે, ઔર જિસ શર પર આપ ને ઇસે પૈદા ફરમાયા હે ઉસ સે આપ કી પનાહ ચાહતા હું.

(૫) યેહ ભી આદાબ મેં દાખિલ હે કે અવ્વલન વુઝૂ કરે, ફિર દો રકઅત સલાતુલ હાજત પઢ કર ખૈર વ બરકત ઔર તવફીક (મુવાફિકત) વ મુહબ્બત ઔર પાકીઝગી કે સાથ દવામ વ બકા નીઝ સાલેહ ઔલાદ કે હુસૂલ કી (નેક ઔલાદ હોને કી) દુઆ કી જાયે.

નીઝ સલ્ફે સાલેહીન (અકાબીરીન) ઔર બુઝુર્ગોં કા યહી અમલ મિલતા હે. કે વોહ ચાર રકઅત પઢ કર અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ ભી કરતે ફિર મૌકઅ કે મુનાસિબ અપની નઇ દુલ્હન કે સામને જો નિહાયત ઝેબ વ ઝીનત ઔર બનાવ સિંગાર કરકે આતી હે દુનિયા કી બેવકઅતી ઔર બેષુબાતી ઔર માલ વ દૌલત કા બેકીમતી હોને કા તઝકિરા કરતે તાકે માલ કી મુહબ્બત કમ હો ઔર દીની રૂખ (દીન પર ચલને કા શોક) પૈદા હો.

ઔર ફિર સાથ સાથ અપને તઅલ્લુક ઔર

મુહબ્બત ઔર નિકાહ સે પેહલે હર તરહ કી બેગાનગીત ઔર નિકાહ કે બાદ બેતકલ્લુફ રિશ્તા વ તઅલ્લુક કા તઝકિરા ઔર મુહબ્બત કી બાતેં કરે.

ઈસ બાત કા ઝરૂર ધ્યાન રહે કે ઝવજૈન (મીયાં-બીવી) શાદી સે પેહલે અજનબી ઔર બિલ્કુલ ગૈર માનુસ થે. આપસ મેં કિસી કિસ્મ કા કોઈ તઅલ્લુક નહી થા. અબ જબ નિકાહ કે ઝરીઆ તઅલ્લુક પૈદા હો તો ઝાહિર હે કે એક દમ સે વોહ પૂરી તરહ માનૂસ નહી હો સકતી. ના ખુલ કર સામને આ સકતી હે. ઈસલિયે જિમાઅ ઔર સોહબત મેં (જો ઈસ તઅલ્લુક કી આખરી કળી હે) જલ્દ બાઝી હરગિઝ ના કરની ચાહિયે. બલ્કે એક આધી શબ (રાત) તો ઈસ સે ફકત ઉનસિયત વ મુહબ્બત ઔર ખુશ તબઈ કી બાતેં હોં. ફિર આહિસ્તા આહિસ્તા ઉસે અપની તરફ માઈલ ઔર અપને કરીમ કરે. ઔર સોહબત વ જિમાઅ કે લિયે તો સારી ઝિન્દગી પળી હે. લેકિન અગર ઉસ મેં ઈન્તેહાઈ ઉજલત સે કામ લિયા ગયા તો કઈ તરહ કે નુકસાનાત કા અંદેશા હે.

(૧) બીવી કે ઝહન મેં યેહ બાત જમ જાયેગી કે નિકાહ કા મકસૂદ ફકત શેહવતરાઈ હે ઔર કુછ નહી.

(૨) ઝાહિર હે કે ઔરત ફિતરતન બાહયા (શર્મવાલી) હોતી હે. વોહ ઈતની જલ્દ હમબિસ્તરી કે લિયે આમાદા (રાઝી) નહી હો સકતી. ઔર અગર ઉસ કો આમાદા

કર હી લિયા, તો ઉસ કો ખ્વાહિશ મેં જલ્દ ઉભાર પૈદા નહીં હોગા. ઈસલિયે મર્દ કે પેહલે ફારિગ હો જાને પર ઉસ કી ખ્વાહિશ નાતમામ (અધુરી) રહેગી ઔર ઉસ કો કોઈ લઝઝત મેહસુસ નહી હોગી.

(૩) પેહલી મરતબા જિમાઅ કરને કી વજહ સે પર્દએ બકારત ઝાઈલ હો જાતા હે. ઔર બેતકલ્લુફી ના હોને ઔર ઔરત મેં ખ્વાહિશ પૈદા ના હોને કી વજહ સે ઈસ તકલીફ કા ઝિયાદા એહસાસ હોગા. જો ઉસ કે લિયે સોહાને રૂહ ઔર શૌહર કી તરફ સે દિલ મેં કરાહત (નફરત) પૈદા હો જાને કા સબબ બન જાયેગા.

ઔરત કો કરીબ કરને ઔર ઉસે માનૂસ બનાને કે લિયે એક બાત યેહ ભી ઝહન નશીન (ધ્યાન મેં) રખ્ખેં કે નિકાહ કે બાદ એક નઈ દુનિયા સામને આતી હે. ઔર ઈસ મેં અજીબ વ ગરીબ દિલ આવેઝિયાં ઔર દિલ ફરેબિયાં હોતી હે. ઐસે મોકઅ પર અપને આપ કો સંભાલના 'બેહદ (બહુત) ઝરૂરી હે. કે બિલ્કુલ આશિકાના ઔર વાલિહાના અંદાઝ ના ઝાહિર કિયા જાએ. વરના વોહ આપ કો અપના ગુલામ ઔર ખાદિમ તસવ્વુર કરેગી. ઔર ફિર અપની બાત કો મનવાના ઔર અપને મુતાલબાત કો તસ્લીમ કરવાના (મનવાના) શુરૂ કર દેગી. ઔર ના હી ઔરત કો અપના મમ્લૂક ઔર ઘર કી ખાદિમા સમઝ કર રૂખાપન ઔર તુર્શ અંદાઝ ઈખ્તિયાર કરે, કે બાત કરતે હી ચેહરે

પર બલ પળતે હોં ઔર યેહ ખ્યાલ હો કે હમારા રોઅબ (રોબ,દબદબા) જમ જાયે.

ઈસ તરહ રોઅબ ઔર વકાર પૈદા નહી હોતા. બલ્કે બીવી કે દિલ મેં શૌહર કે ખિલાફ નફરત ઔર હિકારત કે જઝબાત ઉભરતે હૈં.

ઔરત ઘર કી મલિકએ ઈફફત બન કર આ રહી હે. ફિતરી તૌર સે મેહબૂબા ભી હે, ઔર આપકી રફીકે હયાત (જીવન સાથી), આપ કે અંદરૂની કામોં મેં મુઆવિન વ મદદગાર, ઈસલિયે મુહબ્બત વ ઉલ્ફત કા ભી ઈઝહાર હો. સાથ હી વકાર વ મકામં ભી મલ્હૂઝ રહે. ઈસ સે તબીઅત મેં શગુફતગી પૈદા હોગી. આપ કા કવ્વામ વ હાકિમ હોના ભી મલ્હૂઝ રહેગા.

•......•......•

એક તંબીહ

બાઝ લોગ શબે ઝુફાફ (પેહલી રાત) કો શબે કદર કે બરાબર અઝમત ઔર કબૂલિયતે દુઆ કી રાત સમઝતે હૈં, બલ્કે ઈસ સે ભી બઢ કર યેહ ખ્યાલ કતઅન (બિલ્કુલ) ગલત ઔર બેઅસલ હે. શરીઅત મેં ઈસ કી કોઈ અસલ નહી. ઈસી તરહ બાઝ યેહ સમઝતે હૈં કે મહર કે પૈસે બિલ્કુલ પાક હૈં, ઔર યેહ ભી મશહૂર હે કે બીમારી કે મૌકઅ પર ઈસ સે ઈલાજ કરના ચાહિયે, તાકે જલ્દ શિફા હાસિલ હો તો ઈસ મેં કોઈ શક નહી કે મહર કા પૈસા ઔરત કે લિયે હલાલ ઔર પાકીઝા હે.

જૈસે ઔર હલાલ તરીકા સે કમાયા હુવા માલ હોતા હે. લેકિન ઇસ સે ઇલાજ કરને સે જલ્દ શિફા હોતી હે કહી લિખા હુવા નહી દેખા.

•......•......•

જિમાઅ કે આદાબ

જિમાઅ (સોહબત કરના ઔર હમબિસ્તર હોના) ઇન્સાન કી વોહ તબઇ ઔર અહમ ઝરૂરત હે, કે જિસ કે બગૈર ઇન્સાન કા સહી તૌર સે ઝિન્દગી ગુઝારના મુશ્કિલ બલ્કે તકરીબન નામુમ્કિન સા હે. અલ્લાહ તઆલા ને ઇસ ખ્વાહિશ કી તકમીલ (પૂરા કરને) કા જઝબા ઇન્સાનોં મેં હી નહી બલ્કે તમામ હયવાનાત મેં રખા હય. લેકિન શરીઅત ને ઇન્સાન કી ઇસ ફિતરી ખ્વાહિશ કી તકમીલ (પૂરા કરને) કે લિયે કુછ આદાબ ઔર તરીકે રખ્ખે હે, તાકે ઇન્સાન ઔર હયવાન મેં ફર્ક હો જાએ. અગર જિમાઅ કા મકસદ ફકત શહવત કી તકમીલ હી રખ્ખી જાએ. જીસ તરહ ભી હો તો ઇન્સાન ઔર હયવાન મેં ફર્ક હી કીયા હુવા, ઇસ લિયે કે ઉસકે આદાબ કી રીઆયતે શરઇ હક હોને કે સાથ ઇન્સાની હક ભી હય.

ફિર શરીઅતે મુતહહરા ને જિમાઅ ઇન્સાની હક દેને કે સાથ શરઇ હક ભી દિયા હય. ઇસ લિયે ઉસ પર બહુત સી ફઝીલતેં ભી બયાન કી ગઇ હય. તાકે એક મુસલમાન કો ઇસ કામ મેં ભી ષવાબ મિલે.

ચુનાન્ચે હુઝૂર સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાયા: અપની બીવી સે જિમાઅ કરના ભી સદકા હય. ઔર ઉસ પર ષવાબ મિલતા હય. સહાબાએ કિરામ ને અર્ઝ કિયા યા રસુલલ્લાહ સલ.! એક શખ્સ અપની બીવી સે નફસાની ખ્વાહિશ પૂરી કરતા હય ઉસમેં ભી ષવાબ મિલેગા? આપ સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાયા: કે અગર વોહ અપની ખ્વાહિશ કિસી ગલત જગહ પૂરી કરતા તો ઉસ પર ગુનાહ હોતા યા નહી? સહાબા રદિ. ને અર્ઝ કિયા ઝરૂર! આપ સલ. ને ફરમાયા જબ ગુનાહ સે બચને કે લિયે હલાલ જગહ ઉસે કો સર્ફ કિયા તો ઝરૂર ષવાબ મિલેગા.

અંદાઝા લગાઈએ ખુદાએ પાક કી કિતની રહમતેં હે અપને માનનેવાલોં પર (મુસલમાનોં પર).

•.....•.....•

અબ હમ જિમાઅ કે કુછ આદાબ બયાન કરતે હૈં

(૧) જિમાઅ કા એક અદબ યેહ હે કે પેહલે ઔરત કો પ્યારોં મુહબ્બત ઔર બોસોં કે સાથ માનૂસ કર લિયા જાએ. ઔર એૈસી સૂરત ઈખ્તિયાર કી જાએ જીસસે વોહ ભી જિમાઅ કે લિયે તૈયાર હો જાએ. (ઔરત કો માઈલ કરને ઉસકી ખ્વાહિશ ઉભારને કી બહુત સી સુરતે હે, જો ઔરતોં કે મિઝાજો અહવાલ કે એઅતેબાર

સે મુખ્તલિફ રેહતી હે. મષલન પ્યારો-મુહબ્બત કી બાતેં કરના બોસોકિનાર કરનાં, બગલગીર હોના, વગેરહ વગેરહ) અતિબ્બાને (ડોકટરોં ને) લિખા હે કે ઔરત મેં જીન્સી ખ્વાહિશ ઉસકે પિસ્તાન દબાને નીઝઃ

અતિબ્બા ને (ડોકટરોં ને) યેહ ભી લિખા હે કે ઔરત કે જીસ્મ મેં શહવતકા મરકઝ મુખ્તલિફ અવકાત મેં મુખ્તલિફ અઅઝા હોતા હે. જીસકે છૂને ઔર મલને સે ઉસકી શહવત ઉભરતી હે, કરાઈન સે ઉસ કા અંદાઝહ હો સકતા હે.

બહરહાલ જબ તક મુકમ્મિલ તૌર સે ખ્વાહિશ ના ઉભરે જીસકા ઈઝહાર વોહ ખુદ હી મુખ્તલિફ હરકતોં સે કર દેતી હે (જૈસે શૌહર કે કરીબ હોતે જાનાં, આંખો મેં ખુમાર પેદા હોનાં, શૌહર કે બદન કે મહાસિન ઝાહિર કરના વગૈરહ, ઉસ વકત તક જિમાઅ મેં મશ્ગુલ ના હો.) મર્દ કો ચાહિયે કે ઈસસે પેહલે અપને જઝબાત કો કાબૂ મેં રખ્ખે. જીસકી એક આસાન સૂરત યેહ હે કે જિમાઅ કરને સે પેહલે ઝહન કો જિમાઅ વગૈરહ ઔર ઉસ કી લઝઝતોં સે બિલ્કુલ ખાલી રખ્ખે. (મુહશશી)

ફિતરી તૌર પર ઔરોં કી તબીએ મુખ્તલિફ હોતી હે. ઈસ લિયે શૌહર કો ઉસ કી તબીઅતો ફિતરત કા અંદાઝા લગા કર આગે બઢના ચાહિયે. શાયદ કિસી વકત ઔર ઉસકે લિયે કિસી વજહ સે આમાદા ના હો

તો ઉસ પર મજબૂર ના કરના ચાહીયે.

(૨) જિમાઅ ઐસે વકત મેં કિયા જાએ, જિસ મેં તબીઅત કા તવાઝુન દુરૂસ્ત હો, ના ઝિયાદહ ભુક કી હાલત હો, ના બિલ્કુલ પેટ ભરા હુવા હો, ના હી પેશાબ વ પાખાનહ કા તકાઝા હો, ના નીંદ કા ગલ્બા હો, ના ઝહન પર (દિમાગ પર) પરેશાનિયોં ઔર ઉલઝનોં કા હુજૂમ હો.

(૩) જિમાઅ મેં હત્તલ ઈમકાન સતર ઔર પર્દહ હોના ચાહિયે. ઈસલિયે કોઈ એસા મકાન હોના ચાહિયે જીસ મેં કોઈ દૂસરા ના હો. બલ્કે નાદાન બચ્ચા ભી ના હોના ચાહિયે (હાં બચ્ચા સોયા હુવા હો તો અલગ બાત હે) યહાં તક કે જાનવરોં કી મૌજુદગી ભી મુનાસિબ નહીં.. ઈસી તરહ કલામે પાક યા દીની કિતાબેં હોં તો ઉન પર કપડા ડાલ દિયા જાએ. નીઝ જિમાઅ કે વકત બિલ્કુલ નંગા હોના અચ્છા નહીં. બલ્કે ઝરૂરત કે મુતાબિક સતર ખૌલના ચાહિયે. ઔર બાકી બદન પર, કપળા બગૈરહ ડાલ લિયા જાએ.

(૪) જિમાઅ કે મૌકઅ પર કિબ્લા રૂખ ના હોના ચાહિયે. યેહ એહતિરામે કિબ્લા કે ખિલાફ હે.

(૫) જિમાઅ સે બલ્કે મુલાકાત સે પેહલે યેહ ભી મુનાસિબ હે કે મિસ્વાક યા મંજન વગૈરહ સે મુંહ સાફ કર લેના ચાહિયે.

મુંહ સાફ રખના વૈસે ભી મસ્નૂન ઔર ઉમૂરે

ફિતરત મેં (ફિતરી કામોં મેં) દાખિલ હે. મગર ઈસ મૌકઅ પર ઈસ કા ઔર ઝિયાદા એહતિમામ કરના ચાહિયે, તાકે ઈબ્તેદાઇ મરાહિલ મેં મુંહ કી બૂ સે એક દૂસરે કો અઝિય્યત (તકલીફ) ના પહુંચે. બલ્કે કોઇ ખુશ્બૂદાર ચીઝ ઈલાયચી વગૈરહ મુંહ મેં ડાલ લી જાયે તો અચ્છા હે.

(૬) જિમાઅ કરને સે પેહલે મઝકૂરા (નીચી લીખી) દુઆ કા પઢના સહી હદીષોં સે ષાબિત હે. દુઆ:

بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَ جَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا

બિસ્મીલ્લાહી અલ્લાહુમ્મ જન્નિબનશ્શયતાન વ જન્નિબિશ્શયતાન મા રઝકતના

તર્જુમા: 'અલ્લાહ પાક કે નામ કે સાથ મેં યેહ અમલ શુરૂ કરતા હું, અય અલ્લાહ! હમ કો શૈતાન સે બચા, ઔર આપ ઈસ સે જો અવલાદ અતા ફરમાએં ઉસ કો શૈતાન સે બચા.'

રસુલુલ્લાહ સલ. કા ઈર્શાદ હે અગર ઈસ મિલાપ મેં હમલ ઠહર ગયા, તો ઈસ બચ્ચે કો શૈતાન નુકસાન નહી પહુંચા સકેગા. યેહ દુઆ સતર ખોલને સે પેહલે પઢની ચાહિયે.

શૈતાન કે નુકસાન ના પહુંચને કે મતલબ મેં ઉલમા ને કઇ મતલબ લિખે હૈં, મગર એક ઉમદા મતલબ બાઝ ઉલ્મા ને યેહ બયાન ફરમાયા હે કે ઈસ બચ્ચે કા ઈમાન મેહફુઝ રહેગા. શૈતાન ઈસ કો ઈમાન

સે હટા નહીં સકેગા. અલ્લાહુ અકબર! યેહ કિતની બડી દૌલત હે, કે એક દુઆ કી બરકત સે બચ્ચે કા ઇમાન મહફુઝ હો જાયે. (સુબ્હાનલ્લાહ)

(૭) ઐન સોહબત કે હાલ મેં બોલના ભી મુનાસિબ નહીં, ના હી ઉસ વકત બીવી કે અલાવા કિસી ઔર સે જિમાઅ કરને ઔર લુત્ફ અંદોઝ હોને કા ખ્યાલ ઝહન મેં હોના ચાહિયે. વરના યેહ ભી ઝિના કે મુરાદિફ હોગા. અલબત્તા અગર શૌહર કો જલ્દ ઇન્ઝાલ કા ખતરા હો તો સોહબત શુરૂ કરને કે બાદ ઝહન મેં ઇસ કા ખ્યાલ ના હો કે વોહ જિમાઅ કર રહા હે. તાકે જલ્દ ઇન્ઝાલ ના હો.

(૮) મિયાં બીવી કો એક દૂસરે કા પૂરા બદન દેખના જાઇઝ હે. કોઇ ગુનાહ નહીં. મગર બિલા ઝરૂરત અચ્છા નહીં. હઝરત આયશા રદિ. બયાન ફરમાતી હેં કે ના રસૂલુલ્લાહ સલ. ને મેરા સતર દેખા ઔર ના મેં ને આપ સલ. કા સતર (ઝીંદગી ભર) દેખા હે.

(૯) જિમાઅ કા એક અહમ અદબ યેહ ભી હે કે જબ તક દોનોં કો ફરાગ ઔર ઇત્મીનાન ના હો જાએ અલગ ના હો, ઔરત કે ફારિગ હોને સે પેહલે અલગ હો જાના સેહત કે એઅતેબાર સે ભી મુઝિર (નુકસાન દેનેવાલા) હે, ફરાગત કી એક અલામત યેહ હે કે ઔરત કી વોહ ગિરિફત જો શહવત કી હાલત મેં થી ખત્મ હો કર બદન મેં ઢીલાપન આ જાએ.

મની નિકલને પર દિલ મેં યેહ દુઆ પઢે:

اَللّٰهُمَّ لَا تَجْعَلْ لِلشَّيْطَانِ فِيْمَا رَزَقْتَنِىْ نَصِيْبًا

'અલ્લાહુમ્મ લા તજઅલ લિશશયતાનિ ફીમા રઝકતની નસીબા'

તર્જુમા: અય અલ્લાહ! જો ઔલાદ તૂ મુઝે દે, ઉસ મેં શૈતાન કા કુછ હિસ્સા ના કર.

આમ તૌર પર ઐસા હોતા હે કે મર્દ જલ્દ ફારિગ હો જાતા હે. ઔર ઔરત કો ફરાગત નહીં હોતી. જીસ કી વજહ યે હે કે ઔરત ફિતરી તૌર પર મર્તુબ તબીઅત હે. ઔર ઉસ કે અઅઝાયે જીન્સી પોશીદહ હોતે હે. ઈસલિયે ઉસ કે ઈન્ઝાલ મેં દેર લગતી હે ઔર મર્દ ગર્મ તબીઅત ઔર ઉસ કે અઅઝા ઝાહિર ઔર બાહિર હે. ઈસ લિયે વોહ ફારિગ હો જાતા હે.

બહરહાલ જીસ તરહ મર્દ ફારિગ હો જાએ ઈસી તરહ ઔરત કે ફારિગ હોને તક ઉસે ઉસી હાલત પર બરકરાર રેહના ચાહિયે. ઔર દોનોં કે સુકુન ઔર ફરાગત કી અહમ અલામત યહ હે કે ઉસસે દોનોં કો ઈત્મીનાન કી નીંદ આ જાએ. અગર ઔરત કો સેરાબી નહીં હુઈ ઔર ઈસ હાલ મેં મર્દ અલગ હો ગયા તો ઔરત કે દિલ મેં તસ્કીન ના હોને કી વજહ સે બજાએ મુહબ્બત કે નફરત પૈદા હોગી. ઔર અગર હર મર્તબા યહી કિસ્સા ચલતા રહા, તો ખતરા હે કે વોહ અપની

ખ્વાહિશ કી તકમીલ કે લિયે કોઇ ઔર રાહ (રાસ્તા) તલાશ ના કરે.

એક નિહાયત હી ખરાબ, બૂરી ઔર નાપસંદીદા બાત જીસકે લિખને કો ભી દિલ નહીં ચાહતા મગર ફેશન પરસ્તોં મેં વોહ ચલ પળી હે ઇસલિયે ઉસ કી કબાહત (નાપસંદીદા હોના) ઔર બુરાઇ બયાન કરના ઝરૂરી હે. વોહ યેહ કે તરફૈન એક દૂસરે કે આઅઝાએ જિનસિય્યા કો ચૂમતે ચાટતે હૈ. ઇસકી તબઅન, અકલન, શરઅન કિસી તરહ ગુંજાઇશ નહીં. શરીફ ઇન્સાન ઇસ કા ઇરતિકાબ નહીં કર સકતા. યેહ નરી બહીમીય્યત વ હયવાનિયત હે. ઇસ સે બચના લાઝિમ ઔર ઝરૂરી હે.

(૧૦) જિમાઅ સે ફારિગ હોને કે બાદ દોનોં કો અપને જિન્સી અઅઝા અલગ કપડે સે સાફ કર લેને ચાહિયે. બલ્કે હદીષ મેં આતા હે કે ઇસ્તિન્જા કર કે (અપને ઇન અઅઝૌ કો ધો કર) વુઝૂ કર કે સોયે. ઇસ સે પાકીઝગી ભી હાસિલ હોગી. ઔર દોબારા જિમાઅ કરને મેં નિશાત પૈદા હોગા.

અગર વુઝૂ ના કરે તો કમ અઝ કમ તયમ્મુમ કર લે, તાકે કુછ દરજે મેં તો પાકી હાસિલ હો જાએ.

(૧૧) ફારિગ હોને કે બાદ જબ તક બદન ગરમ રહે ઠંડી હવા ના ખાની ચાહિયે. ઐસે હી ઠંડા પાની વગરહ ભી ઇસ્તેમાલ કરના સેહત કે લિયે નુકસાન દેનેવાલા

હસ. અલબત્તા કોઇ હલ્કી મુકવ્વી ચીઝ ખાને મેં હરજ નહી.

(૧૨) ફિર અગર દોબારા જિમાઅ કરને કા ઇરાદા હો તો જબ તક સચ્ચી ખ્વાહિશ પૈદા ના હો જિમાઅ કરના સેહત કે લિયે નુકસાનદેહ હે. (અલબત્તા શરઅન જવાઝ મેં કોઇ કલામ નહી યાની શરીઅત કી રૂ સે જાઇઝ હોને મેં કોઇ કલામ નહી)

સચ્ચી ખ્વાહિશ કી અલામત યેહ હે કે અઅઝાએ શહવત કો હરકત દિયે બગૈર ઇસી તરહ ઝહન કો સોહબત કી તરફ મુન્તકિલ કિયે બગૈર શહવત પૈદા હો તો સમઝો સચ્ચી શહવત હે વતના નહી.

(૧૩) જિમાઅ નરી ખ્વાહિશ પૂરા કરને કી નિય્યત વ ઇરાદા સે ના હો, બલ્કે અચ્છી નિય્યત સે કિયા જાએ. મષલન નફસ વ નિગાહ કો પરાગંદા હોને સે બચાના, બીવી કા હક અદા કરના, ઔલાદ નેક સાલેહ ઔર દાઇ ઇલલ્લાહ બને વગૈરહ ઉમૂર કી નિય્યત કર લી જાયે, તો લુત્ફ વ લઝઝત કે સાથ ષવાબ ભી મિલેગા, બલ્કે હદીષે પાક મેં સદકા કરને કા ષવાબ મિલને કી બશારત (ખુશખબરી) હે.

(૧૪) દોબારા જિમાઅ કરને સે પેહલે ભી અસબાબે નિશાત ઇખ્તિયાર કરે. ઔર બીવી કો પ્યાર વ મુહબ્બત કે ઝરીઆ પૂરી તરહ તૈયાર કરે.

(૧૫) યેહ બાત ભી ઝહન નશીન રહે કે હેઝ વ નિફાસ

યાની ઔરત કી નાપાકી કી હાલત મેં સોહબત કરના બિલ્કુલ હરામ હે. હેઝ (માહવારી) કી કમ સે કમ મુદદત તીન દિન તીન રાત ઔર ઝાઇદ મુદદત દસ દિન દસ રાત હે. નિફાઝ (બચ્ચા પેદા હોને કે બાદ) કી કમ મુદદત મુકર્રર નહી ઔર ઝાઇદ મુદદત ચાલીસ દિન ચાલીસ રાતેં હેં, ઇસકી ઝિયાદા તફસીલ 'હદિયતુન્નીસા' મેં મિલેગી.

(૧૬) મિયાં-બીવી કો રાત કી તન્હાઇ કી બાતેં અપને દોસ્ત વ અહબાબ ઔર સહેલિયોં કે સામને હરગિઝ ના કરની ચાહિયે, યેહ સખ્ત ગુનાહ કી બાત હે. હદીષે પાક મેં ફરમાયા ગયા કે દુસરોં કે સામને ઇસ તરહ કી બાતેં કરના ગોયા ઉન કે સામને યહી કામ કરના હુવા. જો ઇન્તેહાઇ બેહયાઇ ઔર બેશર્મી કી અલામત હે.

•.....•.....•

જિમાઅ કી મુદદત

એક મરતબા જિમાઅ કરને કે બાદ ફિર કબ જિમાઅ કરના ચાહિયે ઇસ મેં કતઇ તૌર પર કોઇ મુદદત નહી બયાન કી જા સકતી હે. લોગોં કે હાલાત ઔર મિઝાજ કે એઅતેબાર સે મુખ્તલિફ હો સકતી હે. અતિબ્બા લિખતે હૈં કે એક મહીના મેં એક મરતબા ઇસે ઇખ્તિયાર કિયા જાએ. ઔર અગર ઝિયાદા તકાઝા હો તો દો મરતબા, ઔર અગર ઇસ પર ભી ઇત્મીનાન ના હો તો ફિર હર હફતે મેં એક બાર.

હફતા મેં એક મરતબા જિમાઅ કરના કિનાયતન હદીષ સે ભી મઅલૂમ હોતા હે. મષલન હદીષ મેં જુમ્આ કી શબ મેં જિમાઅ કર કે ગુસલ વગૈરહ કરકે જુમ્આ કી નમાઝ પઢને કી તરગીબ દી ગઇ હે, તાકે જુમ્આ કી નમાઝ મેં કહી આતે જાતે નઝર પળ જાયે તો તબીઅત મેં કિસી કિઅમ કી પરાગંદગી પૈદા ના હો. ઔર ખ્વાહિશે નફસ સે ઇત્મીનાન હોને કે સબબ નમાઝ મેં વ ખુત્બા મેં દિલ જમઇ (અલ્લાહ કા ધ્યાન) હાસિલ હો.

બહરહાલ અગર તકાઝા ઇસ સે ભી ઝિયાદા કા હો તો હફતા મેં દો મરતબા ઇખ્તેયાર કિયા જાયે, બાકી હર રાત મેં યા એક હી રાત મેં બાર બાર જિમાઅ કરના સેહત (તંદુરસ્તી) કે લિયે બહુત હી મુઝિર હે (નુકસાન દેહ હે) બિલખુસુસ આજ કે દૌર મેં જબ કે કુવા (અઅઝા) બિલ્કુલ કમઝોર હો ગયે ઔર ગિઝાએં (ખોરાક) ખાલિસ (શુધ્ધ) ના રહી, બાર બાર જિમાઅ કરના ઇન્સાન કી જવાની કો બહુત જલ્દ ખતમ કર દેગા. ઇસલિયે કે એક મરતબા જિમાઅ કરને સે મની કી કસીર (બળી) મિકદાર ખારિજ હોતી હે (નિકલ જાતી હે) ઔર મની કી તૈયારી મેં અચ્છી ગિઝા કા કષીર હિસ્સા સર્ફ હોતા હે. (બળા હિસ્સા ખર્ચ હોતા હે) તો ઇસ તરહ અચ્છી ગિઝા કી બહુત બળી મિકદાર એક મરતબા જિમાઅ કરને મેં ચલી ગઇ, જિસ કી વજહ સે સેહત પર બહુત જલ્દ અષર પળેગા, ઔર આદમી

મુખ્તલિફ બીમારિયોં કા શિકાર હો જાયેગા, જિન મેં એક અહમ બીમારી સુરઅતે ઇન્ઝાલ (જિમાઅ કે વકત મની બહુત હી જલ્દ નિકલ જાના) હે ઔર આદમી જહાં સુરઅતે ઇન્ઝાલ મેં મુબતેલા (ગિરફતાર) હોગા તો જિમાઅ કી લઝઝત ઔર ઉસ કે લુત્ફ (મઝા) મેં કમી હોગી ઔર ઔરત કી તસ્કીન ના કર પાને પર આપસ મેં રંજિશ શુરૂ હો જાયેગી. નીઝ કષરતે ઇન્ઝાલ સે માદદએ મનવિય્યા (મની) કમઝોર ઔર પતલા હોતા ચલા જાયેગા. જિસ કા અસર ઔલાદ પર ભી પળેગા કે વોહ કમઝોર ઔર ઝઇફુલ ખિલ્કત હોગી, નીઝ બાર બાર જિમાઅ કરને કા નુકસાન યેહ ભી હે કે ઔરત કો ખ્વાહિશે નફસાની ના હોને કી વજહ સે ઇસ કો અપને ઉપર વબાલ (મુસીબત) સમઝેગી ઔર યેહ ભી તઅલ્લુકાત કે લિયે મુઝિર હે (નુકસાન દેહ હે) ઔર ઇસસે ભી બળા નુકસાન યેહ હે કે ઔરત ગો (અગરચે) ફિતરી તૌર પર બાહયા (શર્મવાલી) ઔર ખ્વાહિશે નફસાની કે પૂરા કરને કે મુઆમલે મેં થોળે પર કનાઅત (સબ્ર) કરનેવાલી હોતી હે, ઔર એક મરતબા તસ્કીન દેહ જિમાઅ કરના મહીના ભર કે લિયે કાફી હો સકતા હે, લેકિન ઉસ કી શહવત કો છેળછાળ કરકે ઉભારા જાયે, ઔર ઉસ કી તબીઅત ઇસ તરહ શહવાની હો ગઇ ઔર હમાવકત (હર વકત) ઉસ કે દિમાગ મેં યહી ખ્યાલાત પકને લગે તો ઉસ કે બાદ શહવત કા ભૂત ઉસ પર સવાર હો જાયેગા, ઔર ઉસે

ઈસ કી આદત હો જાયેગી. નતીજા યેહ હોગા કે કુછ મુદ્દત કે બાદ આપ આજિઝ (લાચાર, બેબસ) હોંગે, ઔર વોહ ઈસકે લિયે આમાદા હોગી, વોહ આપ કો દઅવતે અમ્લ દેગી ઔર આપ મજબૂરિયાં ઝાહિર કરતે હોંગે, આપ થક કર આરામ કરના ચાહતે હોંગે ઔર વોહ જાગને પર મજબૂર કરતી હોગી.

યેહ સિર્ફ આપ કે (પેહલે સે) અંજામ પર નઝર ના કરને ઔર બેકાબુ હોને કા નતીજા હે, ફિર ઈસ કા અંજામ ઝિલ્લત વ રૂસ્વાઈ ઔર ડોકટરોં ઔર હકીમોં કે ચકકર લગાને કે સિવા કુછ ભી નહીં, મગર પેહલે વાલી બાત ફિર ભી પૈદા નહીં હો સકતી. તો તફરીક (જુદાઈ) કા ખતરા હે ઔર અગર દરમિયાન મેં કોઈ ખબીષ ગલત રાસ્તા પર ફુસલાને વાલા મિલ ગયા તો ઈસ પર ફિસલ જાના ભી બઈદ નહીં (ના મુમ્કીન નહીં) ઈસલિયે બહુત હી સોચ સમઝકર ઈસ અનમોલ દૌલત ઔર લઝ્ઝત સે નફા ઉઠાના ચાહિયે. તાકે સોહબત, કુંવ્વત ઔર જવાની બાકી રહે, ઔર લુત્ફ દાઈમી (હંમેશા બાકી) રહે ઔર ઔલાદ ભી તંદુરસ્ત ઔર સાલિમ પૈદા હો.

•.....•.....•

જિમાઅ કિસ વકત હોના ચાહિયે?

જિમાઅ કે લિયે દિન કી બનિસ્બત રાત કા વકત ઝિયાદા અચ્છા હે, ઔર ઈસ્લામી મહિનોં કે એઅતેબાર

સે પેહલી ઔર પંદરહવી ઔર આખરી રાત કે અલાવા બકિયા રાતોં મેં ફેલ કરના ચાહિયે, કયુંકે રિવાયત સે માલુમ હોતા હે કે ઈન રાતોં મેં શયાતીન ઝમીન પર ઝિયાદહ ફેલતે હે, ઔર હફતોં કે એઅતેબાર સે જુમ્આ કી શબ મેં બાઝ ફુકહાને જિમાઅ કો મુસ્તહબ લિખા હે, ઔર શબ (રાત) મેં ભી શુરૂ હિસ્સે કી બનિસ્બત રાત કે આખરી હિસ્સે મેં ઝિયાદહ મુનાસિબ હે. કે રાત કે ઈબ્તેદાઈ હિસ્સે મેં સો લિયા જાએ. તાકે દિન ભર કી થકન સે રાહત મિલે, ઔર મુકમ્મિલ સુકૂન હાસિલ હો. ઔર એક ફાઈદા યે ભી હે કે રાત કા થોડા સા હિસ્સા હી જનાબત (નાપાકી) મેં ગુઝરેગા અલબત્તા રાત કા ઈતના આખરી હિસ્સા ભી ના હો કે ફિર દો બારહ આરામ કા વકત ના રહે, કુછ દેર બાદ ભી આરામ કર લેના ચાહિયે.

•......•......•

જિમાઅ કા તરીકા

શરીઅત ને બીવી કે પૂરે બદન સે હર તરહ નફા ઉઠાને કી ઈજાઝત દી હે. અલબત્તા લવાતત યઅની પીછલે મકામ સે સોબત કરના બીવી સે ભી હરામ હે. કે વહ જિમાઅ કરને કા મહલ ઔર મકાન હી નહીં ઈસલિયે સોહબત અગલે હિસ્સે હી મેં જાઈઝ હે. ઔર ઉસકે લિયે જો ભી તરીકા ઈખ્તિયાર કિયા જાએ શરીઅત મેં ઉસકી મુમાનઅત (મના) નહીં, અલબત્તા

ઈશારતન દો તરીકે અચ્છે ઔર ઉમદહ મઅલુમ હોતે હે.

પેહલા તરીકા જો હર જાનદાર મેં ફ઼િતરી તરીકહ હે કે મર્દ ઉપર રહે ઔર ઔરત નીચે હો ઉસ મેં એક ફ઼ાયદા યે ભી હે કે મર્દ કો હરકત કરને કા પૂરા મૌકઅ મિલેગા. જિસ મેં લઝઝત ઝિયાદા હાસિલ હોગી. દુસરા ફ઼ાયદા યે ભી હે કે ઔરત પર થોડા વઝન આએગા જિસ કી વજહ સે ઉસ કી લઝઝત મેં ઈઝાફ઼ા હોગા. ઔર ઉસ કો ભી જલ્દ ફ઼રાગત હોગી. નીઝ યે તરીકે ઈસ્તિકરારે હમલ કે લિયે ભી મુઈન (મદદગાર) હોગા.

ખાસ સોહબત કે બારે મેં એક ડોકટર કા મુખ્તસર મગર જામેઅ મઝમૂન નઝર સે ગુઝરા લિહાઝા ઉસકો પેશ કરના મુનાસિબ મઅલૂમ હોતા હે.

જિમાઅ મેં ઔરત પીઠ કે બલ (ચત) લેટે ઔર નીચે રહે વહ અપની ટાંગો કો ફેલાયે હુએ હો ઔર મર્દ ઉસકે ઉપર ઈસ તરહ બેઠે કે દોનોં ઉઝવે ખાસ એક દુસરે કે મુકાબિલ હો જાએ ફિર મર્દ જિમાઅ કરકે કુદરત કે મંશા કે મુતાબિક હરકત કરને લગતા હે, તો ઈસ ફેલ મેં ઔર લઝઝત પાતા હે, ફિર વુહ મંઝિલ આ જાતી હે કે મર્દ કે ઉઝવ સે મની ખારિજ હો કર ઔરત કી બચ્ચહદાની તક પહુંચતી હે, ઉસ સે ઔરત કા સારા જિસ્મ ઢીલા પળ જાતા હે, ઔર મર્દ કા ઉઝવ સુકળના શુરૂ હો જાતા હે, ઔરત કી સુરીન ઔર કમર કે નીચે હલ્કા સા તકયા રખ લિયા જાએ તો (લઝઝતેં ઔર

મઝા હાસિલ હોને ઔર હમલ ઠહર ને કે લિયે મુફીદ હોગા. (મુહશ્શી)

યેહ બાત ભી યાદ રખને કી હે કે (બકોલ અતિબ્બા) હર મહીને મેં એક યા દો મરતબા બાઝ કો હેઝ સે પેહલે ઔર બાઝ કો હેઝ કે બાદ શહવત કી એક ખાસ લહર ઉઠતી હે ઉસ વકત સોહબત કે લિયે બેતાબ હોતી હે, મગર અપની ફિતરી હયા કે સબબ ઝુબાન સે કુછ કેહને કે બજાયે અત્વાર વ અંદાઝ સે ઈઝહાર કરતી હે, મર્દ કો ચાહિયે કે ઐસે વકત કો સમઝને કી કોશિશ કરે ઔર ઉસ વકત ખ્વાહિશ કો ઝરૂર પૂરા કરે ઈસસે મુહબ્બત બઢેગી ઔર લુત્ફ ભી ખૂબ આયેગા ઐસે અવકાત કો ઝાયેઅ કરકે ઉસ કી શહવત ઠંડી હોને પર ઉસ કો છેળના બળી બેમુરૂવ્વતી કી બાત હે. (મુહશ્શી)

ઈશારતન કુર્આને કરીમ મેં ભી યેહ તરીકા મઝકૂર હે ચુનાન્ચે ઈર્શાદ હે; فلما تغشاها حملت حملا خفيفا

યાની જબ મર્દ ને ઔરત કો ઢાંપ લિયા તો ઉસે હલ્કા સા હમલ રેહ ગયા.

ઔર ઈસ કી સૂરત યહી હે કે ઔરત ચિત લેટે ઔર મર્દ ઉસ કે ઉપર ઉલ્ટા લેટે, કે ઔરત કે હર ઉઝવ કે મુકાબિલ મર્દ કા હર ઉઝવ હો જાયે.

દૂસરા તરીકા:

જિસ કે મુતઅલ્લિક હદીસે પાક મેં ઈરશાદ હે: ‘‘ઈઝા ક-અ-દ બય-ન શુ-અ-બિહલ્અરબઈ સુમ્મ જ-હ-દ-હા.’’ યાની મર્દ જબ ફર્જ કે ચારોં જાનિબ કે

દરમિયાન બેઠ જાયે ફિર મશકકત મેં ડાલે ઔરત કો.

શુબએ અરબર સે કિયા મુરાદ હે ઈસ મેં રાજેઅ કોલ યે હે કે ઔરત કી દો સુરીન ઔર દો રાન્ મુરાદ હે. ઔરત લેટી હો ઔર ઉસકી ટાંગ ઉઠા કર જિમાઅ કરે. યેહ તરીકા હમલ ઠહરને કે લિયે ભી મુફીદ હે. ઈસ લિયે કે રહમ કી થેલી બાહર કી તરફ ઝુકર કે બિલ્કુલ મુકાબિલ આ જાતી હે.

•......•......•

એક તંબીહ

(૧) અગર શાદી બાકિરહ (કુંવારી) ઔરત સે હો તો પેહલી મરતબા સોહબત કરને મેં ઉસ કે પર્દએ બકારત કે ફટને સે ઉસે તકલીફ હોતી હે. જિસસે વોહ ઘબરા જાતી હે એૈસે વકત નરમી કા મુઆમલા કરના ચાહિયે, હરકત કમ કરની ચાહિયે.

(૨) કુંવારી ઔરત સે અગર શાદી હો ઔર પર્દએ બકારત મઅલૂમ ના હો તો ઔરત કે અખ્લાક અચ્છે હોં ઔર બુરાઈ મેં મુબ્તલા હોને કે આષાર ના હોં તો ફકત ઈસ પરદા ના હોને સે ઉસ કો મુત્તહમ ના કરે, ઈસ લિયે કે ફુકહા ને લિખા હે ઔર અતિબ્બા ભી કેહતે હેં કે બાઝ મરતબા કૂદને-ફાંદને સે યા કહી ગિર પળને સે, ઈસી તરહ કષરતે હેઝ સે, ઔર કાફી મુદદત તક શાદી ના હોને સે ભી પરદએ બકારત ખ઼તમ હો જાતા હે.

•......•......•

ગુસ્લે જનાબત

મર્દ ને જબ શબ (રાત) મેં જિમાઅ કિયા હો, તો સુબ્હ હોતે હી નમાઝે ફજર સે પેહલે ગુસલ કરના ચાહિયે, ઈસ ગુસલ કો ગુસ્લે જનાબત કેહતે હેં.

ગુસ્લે જનાબત બહુત એહતિમામ કે સાથ કરના ચાહિયે. ખુસુસન મિયાં બીવી અપને આઅઝાએ જિનસિય્યા કો અચ્છી તરહ ધોને કા ખ્યાલ રખેં.

મર્દ અપને ઉઝવ કો અચ્છી તરહ ધોયે, ખુસુસન ખત્નાવાલી જગહ કી ખાલ મેં રૂતુબત (નમી) જમા હો જાતી હે. ઈસે સાફ કરે વરના જિલ્દી (ખાલ કી, ચમળી કી) બીમારિયાં કે પૈદા હોને કા અંદેશા હે. ઐસે હી ઔરત અપને અંદામે નિહાની કી સફાઈ કરે.

ગુસલ સે પેહલે પેશાબ કર લેના ચાહિયે તાકે અગર મની કા કુછ હિસ્સા રૂકા હુવા હો તો ખારિજ હો જાયે (નિકલ જાયે).

ગુસ્લે જનાબત કા તરીકા યેહ હે કે પહલે બદન કે જિસ હિસ્સા પર નાપાકી લગી હો ઉસે ધોયે, ફિર વુઝૂ કરે, ફિર બદન પર ખૂબ પાની બહાયે, ગુસલ મેં તીન ફર્ઝ હૈં. (૧) કુલ્લી કરના (૨) નાક મેં પાની ડાલના (૩) પૂરે બદન પર પાની બહાના.

•……•……•

તંબીહ

ગુસ્લે જનાબત કિયે બગૈર ઘર મેં પળે રેહના બેબરકતી ઔર નહૂસત કા સબબ હે. ઈસ મેં શર્મ વ હયા ના કરની ચાહિયે. રસૂલે અકરમ સલ. કા ઈર્શાદ હે કે જનાબત કી હાલત મેં પળે રહને સે રેહમત કે ફરિશ્તે ઘર મેં નહી આતે, મુરાદ યહી હે કે સુસ્તી ઔર કાહેલી સે પળા રહે કે જિસકી વજહ સે નમાઝેં ભી કઝા હો જાએં.

હાં ફકત રાત કે થોળે સે હિસ્સા મેં જનાબત કી હાલત મેં સોના મુરાદ નહી.

•......•......•

તંબીહ

યાદ રખના ચાહિયે કે જિસ તરહ જિમાઅ કરને સે ગુસલ ફર્ઝ હો જાતા હે, ઈસી તરહ એહતિલામ (યાની નીંદ મેં ખ્વાબ મેં દેખ કર ઈન્ઝાલે મની હોને સે) ઔર નીમ ખ્વાબી મેં મની નિકલને સે ભી ગુસલ ફર્ઝ હો જાતા હે. ઈસી તરહ બેદારી મેં શહવત કે સાથ ઈન્ઝાલ હો યા ઔરત કો છૂને ઔર બોસા દેને મેં શહવત પાઇ જાયે ઔર ઈન્ઝાલ હો જાયે તો ભી ગુસલ ફર્ઝ હો જાતા હે.

ઔરત કો ઈસ કિસમ કી શિકાયત કમ હોતી હે. જિમાઅ કી સૂરત મેં જબ મર્દ કી સુપારી કા હિસ્સા

ઔરત કે ફર્જ મેં દાખિલ હો જાયેગા, તો ઉસ(ઔરત) પર ગુસલ ફર્ઝ હોગા. હાં કોઇ ઔરત બહુત કમઝોર હો ઔર બગૈર દુખુલ કે ઉસ કો ઇન્ઝાલ હો જાયે તો ઉસ પર ભી ગુસલ ફર્ઝ હોગા.

•......•......•

ઝિના કા બયાન

જિસ તરહ અભી નિકાહ કે ફઝાઇલ ઔર ઉસ કે આદાબ બયાન હુવે ઇસી તરહ નિકાહ કી ઝિદ (ઓપોઝિટ, ઉલ્ટા) યાની 'ઝિના' કે મુતઅલ્લિક કુછ બાતેં બયાન કી જાએં. તાકે ઇસ કી બુરાઇ ઔર ઇસ કે ઉયુબ (ઐબ, ખરાબિયાં) સામને આ જાએં.

ઝિના યાની કિસી અજનબી ઔરત સે ગલત તરીકે સે ખ્વાહિશ પૂરી કરના, નિહાયત કબીહ વ શનીઅ ઔર બુરા કામ હે, ઇનકા શુમાર કબીરા ગુનાહ (બળા ગુનાહ, હરામ કામ) મેં હોતા હે, કુર્આને કરીમ ઔર હદીષે પાક દોનોં મેં ઇસ કી બુરાઇ કી ગઇ હે. ઝિના કરને સે આદમી દુનિયા મેં ભી ઝલીલ વ ખ્વાર હોતા હે ઔર મુખ્તલિફ વબાઓં ઔર આફતોં મેં ભી ફંસતા હે. અગર ઇસ્લામી સલતનત નાફિઝ હો તો (ઇસ્લામી હુકૂમત, રાજ ચલતા હો તો) ગૈર શાદી શુદા કો (અભી જિસકી શાદી નહીં હુઇ ઉસ કો) ૧૦૦ (સો) કોળે ઔર શાદી શુદા કો સંગસાર કિયા જાતા હે. ઔર

વોહ ભી મજમએ નામ કે સામને તાકે લોગોં કો ઈસ સે ઈબરત (સબક) હાસિલ હો.

જિસ તરહ ઝિના કરના હરામ હે. ઈસી તરહ લવાતત (યાની લળકોં સે બદફેઅલી કરના) યેહ ઝિના સે ભી ઝિયાદા બુરા ઔર ગંદા અમલ (કામ) હે. ઈસી ફેઅલે બદ કી વજહ સે કૌમે લૂત પર અઝાબ આયા. જિસ કા તઝકિરા (બયાન) કુર્આન મેં બાર બાર મુખ્તલિફ અંદાઝ સે કિયા ગયા. ઔર ઈસકી શરઈ સઝા દૂસરે ઈમામોં કે યહાં ઝિના કી સઝા હે. મગર ઉલ્માએ હનફિય્યા કે યહાં મુસલમાન બાદશાહ કો ઈખ્તિયાર હે ચાહે પહાડ યા કિસી ઉંચી જગહ પર સે ગિરા કર હલાક કર દે (માર દે) યા કોઈ ઔર સખ્ત સઝા દે, અલગર્ઝ ઈસ ફેઅલે બદ પર હદીષ મેં સખ્ત લઅનત વારિદ હુઈ હે.

ઈસી તરહ મુશ્તેઝની યાની હાથ વગેરા યા દૂસરે ગૈર ફિતરી તરીકોં સે અપની ખ્વાહિશ ઔર જઝબાત કો પૂરા કરના, નિહાયત હી બુરા ઔર સેહત ઔર જવાની કો બરબાદ કરનેવાલા હે, બાઝ સહાબા વ તાબેઈન સે ઈન કામોં પર ભી લઅનત વારિદ હુઈ હે. ઈસ લિયે ઈન તમામ બુરી બાતોં સે બચના ચાહિયે.

•......•......•

વલીમા કા બયાન

રૂખ્સતી કે બાદ જબ એક શબ ખલ્વત કે સાથ ગુઝર ગઇ તો વલીમા કી દઅવત કરના સુન્નત હે, ઔર ઇસ મેં અપની હેષિયત કે મુતાબિક ખર્ચ કરના ચાહિયે, અગર ખુદાએ પાક ને દૌલત દે રખ્ખી હે તો અકરબા, ઔર દોસ્ત વ એહબાબ ઔર સુલ્હા (નેક લોગ) વ ઉલ્મા કી એક વક્ત કી દઅવત કર દી જાયે. ઔર અગર માલી હાલત કમઝોર (ગરીબ) હે તો જો ભી દાલ રોટી મયસ્સર હો ઉસ મેં કુછ લોગોં કો શરીક કર લિયા જાયે, લેકિન કર્ઝ લે કર દઅવત કરને કી ઝરૂરત નહી.

રસૂલુલ્લાહ સલ. ને એક વલીમા ઐસા ભી કિયા હે કે દસ્તરખાન ફૈલા દિયા ગયા, ઔર સહાબા રદિ. સે ફરમા દિયા જિસ કે પાસ જો ખાના મૌજૂદ હો લે આયે, ઉસ કે બાદ સબ ખાના મિલા કર સહાબા રદિ. કો શરીકે તઆમ કર લિયા ગયા. ઇસ સે બઢ કર ઇસ્લામ મેં ઔર કિયા સાદગી હો સકતી હે. અલબત્તા ઇસ કા પૂરા લિહાઝ રખ્ખા જાયે કે સિર્ફ ઉમરા (માલદારોં) હી કો દઅવત ના દી જાયે. બલ્કે ગુરબા વ સુલ્હા કા ઝિયાદા હકક હે. ઐસે ખાને કો શર્રૂત્તઆમ (બુરા ખાના) ફરમાયા ગયા હે. જિસ મેં સિર્ફ ઉમરા હી મદઉ હો ઔર ગુરબા કો ધકકે દીયે જાએં, લિહાઝા દઅવત મેં સબ કો શરીક કર લિયા જાએ.

☆ નોટ: એક બાત યેહ ભી યાદ રહે કે અગર કિસી વજહ સે શાદી કા મૌકઅ ના હો, યા બીવી કે હોતે હુવે સોહબત કા મૌકઅ ઔર ગુંજાઈશ કિસી ભી વજહ સે ના હો તો એસે મવાકેઅ મેં અપની ઈસમત વ ઈફફત કી હિફાઝત કે લિયે શરીઅતે મુતહહરા ને કષરત સે રોઝા રખને કો બતાયા હે. ઈસસે નિગાહ નીચી હોગી ઔર પાકદામની હાસિલ હોગી.

•.....•.....•

ઝવજૈન કે હુકૂક એક-દૂસરે પર

નિકાહ કે બાદ દોનોં મિયાં બીવી કે હુકૂક એક દૂસરે પર આઈદ હોતે હૈં, ઈસ લિયે હર એક કો અપને ઝિમ્મે હુકૂક કી અદાયગી કી ફિક્ર કરની ચાહિયે. ઈસી સૂરત મેં હુકૂક કી અદાયગી હોગી ઔર તઅલ્લુકાત મેં ઈસ્તેહકામ (જોળ) પૈદા હોગા.

(૧) એક અહમ હક્ક જો દોનોં સે મુતઅલ્લિક હે વોહ યેહ હે કે એક દૂસરે કી તબીઅત ઔર ખ્વાહિશ કા પૂરા લિહાઝ રખ્ખા જાયે. મષલન બાઝ તબીઅતે ઈન્તેહાઈ શહવાની હોતી હે. ઈસ કિસમ કી તબીઅત રખનેવાલોં કો બાર બાર ઈસ કી તકમીલ કા તકાઝા પૈદા હોતા હે. ઔર બાઝ તબીઅતેં બહુત કમઝોર શહવત વાલી હોતી હે. ઉન કો ઈસ કી તરફ મયલાન કમ હોતા હે. અબ અગર દોનોં તબીઅતેં યકસાં ઔર એક હી તરહ કી હોં તબ તો કોઈ બાત નહીં, લેકિન બહુત સી મરતબા એસા

ભી હોતા હે કે એક કી ખ્વાહિશ બહુત ઝિયાદા હોતી હે ઔર દૂસરે કી ખ્વાહિશ બહુત કમ હોતી હે. અર મર્દ કો બહુત ઝિયાદા ખ્વાહિશ હોતી હો તો ઉસે અપની તબીઅત પર કંટ્રોલ કરના ચાહિયે, ઔર ઔરત કે મિઝાજ કા ખ્યાલ કર કે કભી કભાર કસ્દ કરના ચાહિયે.

ઔર અગર મર્દ કમઝોર તબીઅત કા હે તો ઔરત કી ખ્વાહિશ કી તકમીલ કે લિયે ઉસે મુકવ્વિયાત (કુવ્વત આવર ગિઝા) કા ઇસ્તેઅમાલ કરના ચાહિયે, ઐસા ના હો મર્દ અપની તબીઅત કી બિના પર સોહબત મેં બહુત કમી કર દે. ઔર બીવી ઉસ કી મુનતઝિર બની રહે. ઇસ મેં બહુત હી નુકસાનાત હે.

મુકવ્વિયાતે બાહ મેં (કુવ્વતે બાહ મેં) સબ સે અચ્છી ચીઝ ઉમદા ખોરાક, છોટે જાનવરોં પરિન્દોં કા ગોશ્ત, અંડાનીમ બિરિશ્ત વ મછલી ઔર મગ્ઝિયાત બાદામ, ચિલ્ગૂઝા વગેરહ હૈ. બહરહાલ દોનોં કે એઅતિદાલ સે હી ઝિન્દગી ખૂશગવાર હોગી.

(૨) હેઝ ઔર નિફાસ કી હાલત મેં (યાની નાપાકી કી હાલત મેં) બીવી સે સોહબત કરના હરામ ઔર નાજાઇઝ હે. બલ્કે ઐસે અવકાત મેં નાફ સે લે કર ઘુટને તક ખોલના હી નહીં ચાહિયે, ઇસ કે અલાવા બાકી બદન સે લુત્ફ અંદોઝ હોના ઔર સાથ મેં સોના જાઇઝ હે. બશર્તે કે સોહબત મેં વાકેઅ હોને કા ખતરા ના હો, નાપાકી કે ઝમાને મેં ભી ઔરત કો અપની ઉલ્ફત વ મુહબ્બત કી કમી કા એહસાસ ના હોને દેં. અલબત્તા

જિમાઅ સે પૂરી તરહ બચેં. બીવી સિર્ફ ખ્વાહિશ પૂરી કરને કે લિયે યા હુસૂલે ઔલાદ હી કે લિયે નહી. બલ્કે એક બળી હિકમત દિલી ઉલ્ફત વ મુહબ્બત હે. જિસ સે સારી થકાન દૂર હો કર દિલ બાગ બાગ હો જાયે. જો કિસી ઔર જગહ હાસિલ હી નહી હોસ કતી.

•......•......•

મર્દ પર બીવી કે હુકૂક

શૌહર જબ નિકાહ કરકે અપની બીવી કો ઘર લાયે તો ઉસ કી હિફાઝત ઔર ઉસ કે હુકૂક કી રિઆયત બહુત હી ઝરૂરી હે. શરીઅત ને ઝિમ્મેદારાના તૌર પર ઔરત કે તીન હુકૂક મર્દ પર લાઝિમ કિયે હૈ. જિસ કા બયાન શરઇ હુકૂક કે ઝૈલ મેં (નીચે) કિયા જાતા હે.

•......•......•

શરઇ હુકૂક

(૧) નાનં વ નફકા યાની ખાને કા ખર્ચ (૨) લિબાસ યાની બીવી કે કપડે વગેરા કા ખર્ચ (૩) સુકના યાની રેહને કા મકાન.

પેહલે દો હકક મેં શૌહર કે અપની હેષિયત કે મુતાબિક ઇન્તેઝામ કરના ઝરૂરી હે. ગોયા ઔરત કે ખાને ઔર કપળે કી પૂરી ઝિમ્મેદારી મર્દ પર ડાલી ગઇ હે. વોહ ખૂદ ભી ખાયેગા ઔર બીવી કો ભી ખિલાયેગા, વોહ ખૂદ ભી પેહનેગા ઔર બીવી કો

પેહનાયેગા. ઔરત કો ઈન દો ચીઝોં કે લિયે કમાને કી ઝરૂરત નહી. ઔર ના ઔરત કમાને કે લિયે પૈદા કી ગઇ હે. ઈન દોનોં હક મેં શૌહર કો બીવી કે ઝોક કી રિઆયત કરની ચાહિયે. બશર્તે કે શરીઅત કે મનાફી (ખિલાફ) ના હો.

તીસરી ચીઝ હે મકાન. ઇસ કા નઝમ (ઇન્તેઝામ) ભી શૌહર કે ઝિમ્મે ઝરૂરી હે. અગર મકાન મેં બહુત સે રેહનેવાલે હોં ઔર માં-બાપ ભી હો તો કોઇ ઐસા કમરા ઝરૂર હોના ચાહિયે જિસ મેં વોહ દોનોં તન્હાઇ કે વક્ત બેતકલ્લુફી કે સાથ મિલ સકેં. અગર ઘર મેં રેહનેવાલે બહુત સે અફરાદ હો તો ઔરત કો ગૈર મહરમ રિશ્તેદારોં કે સામને આના જાના બુરા હે. કમ અઝ કમ હર મકાન મેં મરદાના ઔર ઝનાના હિસ્સા અલગ અલગ કરના ચાહિયે.

મસાઇલ ઔર આપસ કે હુકૂક કી ઝિયાદા તફસીલ કે લિયે ઉર્દુ કિતાબોં મેં બહેશ્તી ઝેવર, બહેશ્તી સમર, હદિયતુન્નીસા, તુહફતુલ વાલિદ વલ વલદ વગેરા કા મુતાલઆ કરના (પઢની) ચાહિયે. અહકર ને રિસાલા મુખ્તસર રખને કે પૈશે નઝર ઝરૂરી બાતેં બયાન કરકે તફસીલાત છોળ દી.

અખ્લાકી હુકૂક

મર્દોં કો અલ્લાહ ને બહુત સી ઐસી ખુસુસિયાત સે નવાઝા હે જો ઔરતોં મેં ઉમૂમન કમ પાઇ જાતી હે. શુજાઅત વ બહાદુરી, ઇઝઝત વ હમીય્યત, હિલ્મ વ મુરવ્વત ઔર ઐસે હી હાકિમિય્યત ઔર આમિરિય્યત. કુવ્વતે ફેસલા, સતવત વ દબદબા મર્દ મેં બદરજા કમાલ પાયે જાતે હૈ. ઇસલિયે મર્દ કો ઔરત પર કવામિય્યત વ ઇખ્તિયાર દિયા હે. ઔર યેહ શૌહર હી કા ફરીઝા હે કે વોહ ઔરત કે અખ્લાક કી નિગરાની કરે. ઔરત કે અંદર અગર ઘર કે નોકરોં ઔર અજનબી લોગોં કે સાથ નરમી ઔર હંસી મઝાક ઔર ગુફતગુ પાઇ જાએ તો ઉસે ફૌરન તંબીયા કરેં. ઔર ઉસે ઇન બાતોં સે રોકેં. ઔર શુરૂ હી મેં ઇન બાતોં સે રોક દેના આસાન હે. ઇસલિયે કે ઉસ વકત ખામોશી ઇખ્તિયાર કી જાયે ઔર ફિર મુઆમલા આગે બઢ જાએ. ઔરત કી ઇસ હાલત કો દેખ કર અગર મર્દ પર કોઇ અષર ના હો ઔર ઉસકે ચેહરે પર બલ ભી ના પળે તો ઐસા આદમી દય્યૂષ હે. જો હદીસ મેં મલઉન હે. ઔરત કો બિલ્કુલ આઝાદ ના છોળ દિયા જાએ કે જો ચાહે બેખોફ વ ખતર કિસી સે બાતેં કરે, જો ચાહે ઉસ સે હંસે બોલે, ઔરત બહુત હી કીમતી જોહર હે. ઇસ કી હિફાઝત શૌહર કા ફરીઝા હે. ઇસી તરહ અપને ઘર મેં બિલા વજહ લોગોં કી આમદ વ રફ્ત ભી ઝિયાદા ન રખની ચાહિયે.

મર્દ કે લિયે ઔરત કી ઈસ્લાહ કે તરીકે

લેકિન ઔરત કો તંબીયા કરને ઔર ઉસ કી ઈસ્લાહ કા યેહ મતલબ નહીં કે જબ ચાહે ઝરા ઝરા સી બાત પર બરસ પળે, ડાંટ ડપટ ઔર માર ધાળ શુરૂ કર દે. યેહ શરાફત ઔર ઈન્સાનિયત કે ખિલાફ હે. ના હી મઅમૂલી બાતોં પર જૈસે કિસી કો દેખ લેને પર કિસી કે હંસ લેને પર ઔરત કો મુશતબેહ ઔર મશ્કૂક કરાર દિયા જાયે, બલ્કે સંજિદગી કે સાથ ઉસ કે અહવાલ પર નઝર રખની ચાહિયે.

ઔરત સે અગર કોઈ નાઝેબા બાત સાદિર હો જાયે, જિસ સે તુમ્હેં તકલીફ પહુંચે તો મઅમૂલી બેરૂખી ઔર ચેહરે પર બલ ડાલ કર તંબીયા કી જાયે ઔર અગર વોહ ઈસ સે ના સમઝે તો એક દો રાત કે લિયે અપના બિસ્તર ઉસ સે અલગ કર લેના ચાહિયે. અગર દોનોં કે દિલ મેં એક દૂસરે કી મુહબ્બત હોગી તો ઈતના હી કાફી હે. ડાંટ ડપટ ઔર ગાલી ગલોચ કી ઝરૂરત નહીં. લેકિન અગર વોહ અપની ગલત બાત કો છોળને પર અબ ભી તૈયાર નહીં હુઈ તો થોળી માર પીટ કી ઈજાઝત હે. લેકિન નોકરોં કી તરહ મારને સે ફિર ભી મના ફરમાયા ગયા હે. એક હદીસ મેં ઈરશાદે નબવી સલ. હે કે કિતની અજીબ સી યેહ બાત હે મર્દ અપની બીવી કો દિલ મેં ગુલામ ઔર બાંદી કી તરહ મારતા હે ઔર ફિર રાત કો ઉસ સે જિમાઅ કરતા હે.

બાકી યહાં ઈસ બાત કા ભી ખ્યાલ રહે કે ઘરેલુ કિસી બાત પર નારાઝગી યા આપ કી તરફ સે કિસી મુતાલબા કે પૂરા ના હોને પર ઉસ કા રૂઠ જાના તબઈ ચીઝ હે. બલ્કે યેહ ઉસ કી મેહબૂબાના ફિતરત કા ખાસ્સા (હિસ્સા) હે.

•......•......•

તંબીહ

મર્દ કો ઈતની બાત કા ઝરૂર ખ્યાલ રખના ચાહિયે કે ઔરત કી કિસી બાત પર અગર ગુસ્સા આ જાયે તો બેકાબૂ ના હો, અપને આપ કો સંભાલના બહુત ઝરૂરી હે. રસૂલુલ્લાહ સલ. ને ફરમાયાઃ તુમ મેં બેહતરીન શખ્સ વોહ હે જો અપને ઘરવાલોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરે, ઔર મેં તુમ સબ મેં ઝિયાદા અપને ઘરવાલોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક કરનેવાલા હું. ઈસલિયે કે ઉસ (ઔરત) કી બદખુલ્કી ઔર તેઝ મિઝાજી પર સબ્ર કરના બહુત ઝરૂરી હે. અગર ઝિયાદા ગુસ્સા હો તો વહાં સે અલગ હો જાયે, તઅવ્વુઝ (અઉઝુબિલ્લાહ) પઢ લે, પાની પી લે, જિસ હાલત પર થા ઉસે બદલ દે. યાદ રખ્ખે કે પહેલવાનોં કો પછાળના બહાદુરી ઔર કમાલ નહીં બલ્કે બહાદુરી યેહ હે કે ગુસ્સે કે વકત અપને આપ કો કાબૂ મેં રખ્ખે. ઔર તબીઅત ઔર ઝબાન કંટ્રોલ મેં હો, વરના અગર ખુદાનખ્વાસ્તા ગુસ્સા મેં કોઈ બાત કેહ દી (યાની મષલન તલાક હૈ દી) તો પૂરી ઝિન્દગી

બદલ જાયેગી. ઔર ફિર તૂ ભી અફસોસ કરને લગેગા. ગુસ્સે કી કેફિયત મેં કોઇ ભી અહમ (ઝરૂરી) કામ કરના અકલમંદી ઔર શુજાઅત કે ખિલાફ હે. ઈસલિયે જબ ગુસ્સા કાફૂર હો જાયે (ગુસ્સા ઉતર જાયે, ઠંડા હો જાયે) ઉસ કે બાદ હી સોચ સમઝ કર ઔર મુખલિસીન દોસ્ત વ અહબાબ ઔર રિશ્તેદારોં સે મશવિરહ (મશ્વેરા) કરકે કોઇ અકદામ કરે (નયા કદમ ઉઠાએ)

ઈસ કે અલાવા કુછ બાતેં ઔર ભી ઐસી હે જિન કા ઈખ્તિયાર મર્દ કે લિયે બીવી કે હકક કી તકમીલ મેં મુફીદ (ફાયદામંદ) હે.

(૧) ઔરત કો બેપરદગી સે હત્તલ ઈમકાન (જિતના ભી હો સકે) બચાયે રખ્ખે, ઔર ગૈર મહરમ અજનબી મર્દોં સે રબ્ત વ ઝબ્ત (મિલને જુલને) ઔર આમદ વ રફત (આને જાને) સે મના કર દે.

(૨) બીવી કો શૌહર કે સામને હંમેશા ઝીનત કે સાથ (સંવર કર) રેહના ચાહિયે. તાકે નિગાહ ગેરોં પર ના પળે, ઔર ઉસ કી તરફ સે દિલ મેં કોઇ કદૂરત પૈદા ના હો. ઈસ કા હુકમ શરીઅત મેં ભી કિયા ગયા હે. બિલ ખુસૂસ જબ શૌહર સફર સે આયે તો ઔરત ઝીનત (શિંગાર) ઈખ્તિયાર કરે. હુઝૂર સલ. જબ સફર સે તશ્રીફ લાતે તો સહાબાએ કિરામ રદિ. કે સાથ મદીના સે બાહિર કિયામ કરતે. તાકે મદીના મેં ઔરતોં કો ઈત્તેલાઅ (ખબર) મિલ જાયે ઔર વોહ સાફ સુથરી હો

જાએં.

(૩) અગર બીવી ઉમદા કપળે ઔર ઝેવરાત કી બહુત હી ઝિયાદા શોકીન હે તો બળી હિકમત સે ઝાહિદોં કે (બુઝુર્ગોં કે) વાકિઆત ઔર અલ્લાહ કી નેક બંદિયોં કે કિસ્સે ઔર દુનિયા કી બેષુબાતી ઔર આખિરત કી ફિકર વગેરા કી બાતેં ઉસ કે સામને પૈશ કી જાએં. તાકે બેફાયદા ચીઝોં સે ઔર ઝાઇદ અઝ ઝરૂરી સામાન સે ઉસ કી રગબત કમ હો જાયે. અગર ઇસ તરહ ઉસ કી રગબત કો કમ નહી કિયા ગયા તો ઉસ કી યેહ હવસ પૂરે ઘર કો બરબાદ કર સકતી હે.

(૫) ઔરત કે સામને કપળે ઔર ઝેવરાત વગેરા મેં કોઇ ચીઝ પરાઇ નઝર આયે તો ઉસ કી પૂરી તહકીક કર લે, કે કહાં સે આઇ હે ઔર કયું? વરના બિગાળ કે રાસ્તે ઇસી તરહ શુરૂ હોતે હૈ.

(૬) કારોબાર કરનેવાલે લોગોં કો ચાહિયે કે સારા વકત ઇસી ઉધેળબુન મેં ના લગાયે રખ્ખે, બલ્કે કુછ વકત બીવી કે સાથ ઉઠને બેઠને ઔર હંસને બોલને કે લિયે ભી રખના ચાહિયે.

(૭) બીવી અગર સલીકામંદ ઔર નેક હે, તો કભી કભાર એક આધા જુમ્લા સે ઉસ કી તઅરીફ ભી કરની ચાહિયે તાકે ઉસ કો ખૂશી હાસિલ હો.

(૮) બીવી કે રમઝ ઔર ઇશારોં કો ભી સમઝને કી પૂરી કોશિશ કી જાયે, વોહ બહુત સી બાતેં ઝબાન સે

નહીં કેહતી. અલબત્તા ઇશારોં મેં ઔર ચેહરે કે નાઝ વ અંદાઝ કેહ જાતી હે.

(૯) બીવી કો અપને બચ્ચે કે સામને બુરા ભલા ના કેહના ચાહિયે. વરના ઘર કા લુત્ફ ખતમ હો જાયેગા ઔર બચ્ચે અપની માં પર બેબાક હો જાએંગે.

(૧૦) બીવી બચ્ચોં કે સાથ ઇન્તેહાઇ ઉલ્ફત વ મુહબ્બત કે સાથ રેહના સીખો. ફાળખાને વાલે શેર ઔર ચિત્તે કી તરહ રેહને કી આદત ના ડાલો. ના હી હર વકત હાકિમાના રાજ ચલાઓ.

(૧૧) અપની બીવી કે સામને કિસી પરાઇ ઔરત કી તઅરીફ ના કરો. બિલખુસુસ કિસી કે હુસ્ન વ જમાલ કા ઝિક્ર ઉસ કે દિલ કો શિકસ્ત બના દેગા ઔર તુમ ઉસકી નિગાહ મેં મશ્કૂક બન જાવોગે.

(૧૨) ઉમૂરે ખાનાદારી યાની ઘરેલુ કામકાજ મેં ઉસકી રાય.કો વકઅત (અહમિય્યત) દો કે ઉસ કી રાય ઇસ મુઆમલે મેં બસા અવકાત સહી હોતી હે.

(૧૩) બીવી કે સાથ કિસી બાત પર હુજ્જત બાઝી ના કી જાયે, કે યેહ ઉસ કે લાઇક નહી. હાં ઉસ કે સાથ જઝબાત કા લિહાઝ રખ કર બરતાવ કિયા જાયે યહી ઉસ કે લાઇક હે.

(૧૪) ઔરત અગર પઢી લિખી હો તો ઉસે અચ્છી અખ્લાકી ઔર મઝહબી કિતાબેં પઢને કો દો, નાવિલ, અફસાને, ઔર ખુરાફાત કો હાથ ના! લગાને દિયા જાયે.

(૧૫) કભી કભાર ઘર મેં કુછ ગળબળ હો તો ઉસે અંદર હી નિમટ લો, બાહિર દૂસરોં તક ના ફેલાઓ.

(૧૬) બદ અખ્લાક ઔરતોં કે સાથ હરગિઝ જોળ ના હોને દિયા જાયે. વરના ઉસે ભી બરબાદ કર દેગી.

(૧૭) અગર ઘર મેં બેહનોં કે સાથ બીવી કી કોઇ ગળબળ હો જાયે તો ઇન્તેહાઇ ખુશ અસ્લૂબી કે સાથ દોનોં કે હુકૂક કી રિઆયત કરતે હુવે નિમટા દિયા કરો.

(૧૮) ઘર કે મુઆમલાત મેં ના બહુત ઝિયાદા સખ્ત, ના બહુત ઝિયાદા નરમ હોના ચાહિયે.

(૧૯) ખુદાનખ્વાસ્તા અગર કિસી બદ ઝબાન ઔર બદ અખ્લાક સે પાલા પળ ગયા ઔર ઇસ્લાહ કી કોઇ ઉમ્મીદ ના હો, તો મજબૂરી મેં ઉસ કો અલાહિદા કરને હી મેં ભલાઇ હે. મગર યે બાત ઝહન નશીન રહે કે હદીષે પાક મેં સાફ તૌર પર ઇરશાદ હે કે ઔરત બાએં જાનિબ કી ઉપર કી પસ્લી સે પૈદા કી ગઇ હે. ઔર વોહ સબ સે ઝિયાદા ટેઢી પસ્લી હે. લિહાઝા ઉસકે ટેઢેપન કે સાથ ઉસ સે ફાયદા ઉઠાતા રહે. વરના બિલ્કુલ સીધી કરને જાયેગા તો તોળ બેઠેગા. ઇસલિયે મર્દ કો હત્તલ ઇમકાન તહમ્મુલ (સબ્ર) સે કામ લેના ચાહિયે. શરીઅત ને તલાક કો પસંદ નહી કિયા હે, 'અબ્ગઝુલ મબાહાત' ફરમાયા હે, યાની મુબાહ જાઇઝ કામોં મેં બહુત બુરા કામ હે. ઇસ પર અકદામ (કોઇ કદમ) બહુત સોચ સમઝ કર ઔર અપને મખ્સૂસ મુતઅલ્લેકીન સે

મશવિરહ (મશ્વેરા) કે બાદ હી કરના ચાહિયે. મજબૂરી કે દરજા મેં જાઇઝ હે, ફિર ભી એક યા દો પર બસ કરની ચાહિયે, તીન તલાક દેના ઔર વોહ ભી એક સાથ બહુત બુરા હે. શાયદ પશેમાની ઉઠાની પળે.

(૨૦) ઔરત અગર બીમાર હે યા ઉસ કે હેઝ મેં ગળબળી હે તો જલ્દ હી ઉસ કે ઇલાજ કી તરફ તવજ્જુહ કરની ચાહિયે.

•.....•.....•

બીવી પર શૌહર કે હુકૂક

જિસ તરહ મર્દ કે ઝિમ્મા ઔરત કે બહુત સે શરઇ ઔર અખ્લાકી હુકૂક હૈ. વૈસે હી ઔરત કે ઝિમ્મા શૌહર કે બહુત સે હુકૂક હે. જિસ કો અપનાના ઉસ કા ફરીઝા હે.

(૧) ઔરત કે ઝિમ્મે શૌહર કા સબ સે બળા હક યેહ કે જબ ઉસ ને અપની ઝાત શૌહર કે સુપુર્દ કર દી હે, તો ઉસ કી હંમેશા હિફાઝત કરે ઔર ઇસ સિલસિલા મેં કિસી ખયાનત કા ઇરતિકાબ ના કરે. શૌહર ચાહે હાઝિર હો યા ગાઇબ, યાની કહીં સફર પર ગયા હો કિસી અજનબી મર્દ સે તઅલ્લુક કાઇમ કઇના આઅલા દરજા કી ખયાનત ઔર બદ એહદી હે.

(૨) ઝાહિર હે કે જિસ મર્દ ને ઔરત સે નિકાહ કિયા હે ઉસ કા એક મકસદ ગલત જગહ સે નફસાની ખ્વાહિશ કો છોળ કર જાઇઝ ઔર હલાલ જગહ પર પૂરા કરના

હે. ઈસલિયે શૌહર કો જબ કભી ઈસ કા તકાઝા હો તો ઉસ કા મૌકઅ દિયા જાયે. ઔર ઈસ સિલસિલા મેં બિલા વજહ કોઈ બહાના ના બનાના ચાહિયે. રસૂલુલ્લાહ સલ. કા ઈર્શાદ હે કે અગર શૌહર તુમ્હેં અપની ઝરૂરત પૂરી કરને કે લિયે બુલાયે ઔર તુમ રોટી ઔર તવે પર બેઠી હો તબ ભી તુમ અપના કામ છોળ કર ઉસ કે તકાઝે કો પૂરા કરો. ઈસ કા ભી ખ્યાલ રહે કે ખ્વાહિશ પૈદા હોને પર દિન મેં ભી સોહબત જાઈઝ હે કોઈ હર્જ નહી. ખૂદ હુઝૂરે અકરમ સલ. ઔર બાઝ સહાબા રદિ. સે બાઝ અવકાત દિન મેં ભી જિમાઅ કરના ષાબિત હે.

(૩) શૌહર કા જો કુછ ભી માલ ઔર સામાન હે ઉસ કી હિફાઝત કરે, ઉસ કો શૌહર કી મરઝી કે ખિલાફ ઔર ગલત મકામ પર ના ખર્ચ કિયા જાયે, ઈસી તરહ ઝરૂરત કે કામોં મેં ભી ફુઝૂલ ખર્ચી ના કરે. બલ્કે કિફાયત શઆરી કો અપના શિઆર બનાયે.

(૪) ઔરત કો ચાહિયે કે ઉમૂરે ખાનાદારી કો અચ્છે તરીકે પર સીખ લે ઔર શૌહર મિઝાજ કે મુવાફિક ખાને પીને રેહને સેહને ઔર ઓળને બિછાને કા ઈન્તેઝામ કર લે.

(૫) ઔરત કો શૌહર કી બાતોં પર ઔર ઉસ કે કામ પર બાર બાર રૂઠ જાના, ઔર અપની કિસી બાત કે પૂરા ના હોને પર નારાઝ હો જાના કોઈ અચ્છી બાત

નહી, ઈસ સેં મુહબ્બત મેં કમી આતી હે, ઔર શૌહર એક બોઝ મેહસૂસ કરને લગતા હે, બીવી કો ઐસી બેતુકી આદતોં સે બહુત બચના ચાહિયે.

(૬) બીવી કો શોહર પર યા ઉસ કી કિસી બાત પર ગુસ્સા હોના ઔર બદકલામી કરના બુરા ભલા કેહના, ગાલી ગલોચ કરના ઈન્તેહાઈ દરજે કી બેહયાઈ ઔર બેશર્મી હે, શૌહર અગર અપની શરાફત યા કિસી મજબૂરી કે સબબ કુછ નહીં કહેતા, તો ઉસ કા યે મતલબ નહી કે તુમ જો ચાહો કરો. અગર ઐસી હરકત તુમને કી તો શૌહર કે દિલ મેં તુમ્હારી વકઅત ઔર મુહબ્બત ખતમ હો જાએગી. ઔર કયા અજબ કુછ દિનોં કે બાદ જુદાઈ તક નોબત પહુંચ જાયે. ઔર તુમ્હારે આંસુ પોછનેવાલા કોઈ ના હો.

(૭) બીવી કો શોહર કે માં બાપ ઔર ભાઈ બહેનોં કે મુઆમલે મેં બળી રવાદારી ઔર મેલ જોલ કા બરતાવ રખના ચાહિયે. સુસરાલવાલોં સે કુછ તકલીફ હી પહુંચે, હર વકત શૌહર કે સામને સુસરાલવાલોં કી શિકવા શિકાયત ઔર મામૂલી બાતોં પર ઝુન્ઝલાના ઔરત કી મુહબ્બત કો કમ કર દેગા, ઔર ઐસા તો હોતા હી હે જબ કભી ઘર મેં એક દો ઔરતે યા દો ચાર બચ્ચે હો તો હર બાત અપની તબીઅત કે મુવાફિક નહી હોગી. કુછ ન કુછ મિઝાજ કે ખિલાફ પેશ આએગા. ઈસલિયે સુસરાલવાલોં કે તમામ છોટે બળોં કે સાથ અચ્છા સુલૂક

રખ્ખે. ઈસ સે મુહબ્બત બઢેગી. ઔર ઝિંદગી કા લુત્ફ દોબાલા (ડબલ) હો જાએગા. ઔરત કો ચાહિયે અપને કુદરતી હુસ્નો જમાલ ઔર દિલ આવેઝિયોં કી પૂરી તરહ હિફાઝત કરે. ઝાએઅ હોને સે બચાએ, તાકે શૌહર કી નિગાહ ઉસ સે હટ કર દૂસરી જગહ ના જમે.

•.....•.....•

હમલ કી ઈબ્તેદા ઔર ઉસ્કે મુતઅલ્લિક ચંદ બાતેં

શાદી કી કુછ મુદ્દત ગુઝરને કે બાદ આમ તૌર સે દોનોં કી ખ્વાહિશ હોતી હે કે અલ્લાહ તઆલા અવલાદ અતા ફરમાએ. ચુનાન્ચે અસબાબ કે દરજે મેં દોનોં કે મિલને સે અવલાદ ભી હોના શુરૂ હો જાતી હે. લેકિન બાઝ મરતબા અલ્લાહ તઆલા જલ્દ ઔલાદ નહી દેતે જીસ મેં બાવજૂદ અસબાબ કે અલ્લાહ તઆલા કી મશિય્યત ઔર ઉસ કે ફેસ્લે કો બળા દખલ હોતા હે. ઈસલિયે ઉસ પર ઉન્હેં માયૂસ ઔર ના ઉમ્મીદ ના હોના ચાહિયે. બલ્કે ખુદાએ પાક સે ઉમ્મીદ રખતે હુવે દુઆ કરતે રેહના ચાહિયે. ઔર ઝરૂરત હો તો તિબ્બી તૌર પર ઈલાજ ભી કરાના ચાહિયે. મુમ્કિન હે ઈન દોનોં મેં સે કિસી એક કી સેહત ખરાબ હોગી. યા કુવ્વત વ તાકત કમ હોગી. જબ સહી ઈલાજ હોગા તો ઉમ્મીદ

હે કે દેર સવેર ઔલાદ ઝરૂર હોગી. ઔર ઈસ તાખીર મેં ભી અલ્લાહ તઆલા કી કોઈ મસ્લેહત હોગી.

અગર કાફી દિન ગુઝર જાએં ઔર તિબ્બી તેહકીકાત કે બાદ ઔરત કી ઐસી કમઝોરી યા બીમારી કા પતા ચલે જો ઔલાદ હોને સે માનેઅ હે (રૂકાવટ હે) ઔર શૌહર ઔલાદ કે લિયે દૂસરી શાદી કરના ચાહે તો શરઅન ઈજાઝત હે. (ખ્યાલ રહે કે શૌહર કો હર વકત દૂસરે નિકાહ કા હકક હાસિલ હે, લેકિન ઔલાદ કે લિયે દૂસરી શાદી કી કેદ ઈસ લિયે લગાઈ કે આમ તૌર પર લોગ ઔલાદ હી કે લિયે દૂસરા નિકાહ કરતે હૈં) લેકિન દોનોં બીવીયોં મેં અદલ વ ઈન્સાફ કાઈમ કરના બહુત ઝરૂરી હે ઔર અગર હુકૂક કી અદાયગી મેં ઝરા ભી ઈધર ઉધર ઝુકાવ ઔર મયલાન પાયા ગયા. તો ઈસ કા અંજામ નિહાયત બુરા હોગા. હદીષે પાક મેં ફરમાયા ગયા.હે કે દો બીવીયાં હો ઔર વોહ ઈન મેં કિસી એક તરફ ઝુક ગયા (ઔર ઉસ કા ઝિયાદા ખ્યાલ રખ્ખા) તો કયામત કે દિન ઈસ હાલ મેં આયેગા કે ઉસ કા જિસ્મ ઝુકા હુવા હોગા. લોગ ઉસ કે જિસ્મ કે ઝુકાવ કો દેખ કર સમઝ જાએંગે કે યેહ મુજરિમ હે ઔર ઈસ ને બીવીયોં કે દરમિયાન ઈન્સાફ નહીં કિયા. ઈસલિયે કઈ બીવીયાં હો તો સબ કા બરાબર ખ્યાલ રખના ઝરૂરી હે.

અબ જબ અલ્લાહ તઆલા ઔલાદ અતા

ફરમાએં તો ઉસ કી પહલી મંઝિલ હમલ સે શુરૂ હોતી હે. હમલ કા હોના મુખ્તલિફ અલામતોં સે ઝાહિર હોતા હે. જિસ મેં અહમ અલામત માહવારી ખૂન (હેઝ) કા બંદ હો જાના. ઔર બસા અવકાત ઔરતોં કો મતલી ઔર કેય વગેરહ કી શિકાયત શુરૂ હો જાતી હે. ઐસે મૌકઅ પર ઔરત કો અપની સેહત કા પૂરા ખ્યાલ કરના ચાહિયે. ઔર બતૌરે ખાસ કુવ્વત ઔર તાકત ઔર મુખ્તલિફ કિસ્મ કે અમરાઝ કે લિયે કિસી હકીમ સે મશવિરહ (મશ્વેરા, સલાહ સુચન) કરકે મઅજૂન ઔર મુકવ્વિયાત વગેરહ ઇસ્તેમાલ કરના ચાહિયે. ઔરતોં કો ઇન અય્યામ મેં (ઇન દિનોં મેં) કેય ઔર મતલી ઔર જી ઘબરાને કી ઉમૂમન શિકાયત રેહતી હે. ઇસલિયે મૌકઅ બેમૌકઅ ખટ્ટી ઔર નમકીન ચીઝોં કે ખાને કા શૌક હોતા હે. બાઝ ઔરતોં કો કાલી મિટ્ટી ખાને કા શોક હોતા હે. ઐસે મૌકઅ પર ઇસ કા ધ્યાન રહે કે જો ચીઝેં સેહત કે લિયે મુફીદ (ફાયદામંદ) હોં વોહ ખાની ચાહિયે. ઔર સેહત કો નુકસાન દેનેવાલી ઔર બુરી ચીઝોં સે ખુસુસન બહુત તુર્શ (ખટ્ટી) ઔર મિર્ચ વાલી ચીઝોં સે પરહેઝ કરના (બચના) ચાહિયે.

ઇસી તરહ ઝમાનએ હમલ મેં (હમલ કે દિનોં મેં) કૂદને ફાંદને ઔર ફાંદને ઔર ઉછલને દોળને ઔર બહુત ઝિયાદા ભારી વઝન ઉઠાને સે બચના ચાહિયે. વરના ખતરા હે કે હમલ ગિર કર ખૂન જારી હોના શુરૂ

હો જાયે. ઐસે હી હમલ કે અય્યામ મેં કબ્ઝ વાલી ચીઝેં ઈસ્તેમાલ ના કરેં. ઔર જબ કબ્ઝ હો જાયે તો ઉસ કા ફૌરન ઈલાજ કરેં. ઈસી તરહ દસ્ત આવર ચીઝોં કે ઈસ્તેમાલ સે બચેં.

ઔરત કો યેહ ભી ચાહિયે કે ઈન અય્યામ મેં હશ્શાશ બશ્શાશ ઔર ખૂશ રહે. રંજ વ ફિકર ઔર ગમ મેં બિલ્કુલ મુબ્તિલા ના હો.

નીઝ કપળે ઔર બદન કી સફાઈ કે સાથ દિલ વ દિમાગ કો ભી (ગંદે ઔર બુરે ખ્યાલાત સે) પાક વ સાફ રખ્ખે. ઈસલિયે કે ઈસ કા અષર કુદરતી તૌર પર પેટ કે અંદર બચ્ચે પર પળતા હે.

ઈસલિયે ઈન અય્યામ મેં બચ્ચે કી માં કો ઈન્તેહાઈ પાકીઝા ઔર મુહઝઝબ રેહના ચાહિયે.

હમલ કે દિનોં મેં જિમાઅ ઔર સોહબત કરને સે હત્તલ ઈમકાન બચના ચાહિયે. ખુસૂસન ઈબ્તેદાઈ ચાર માહ ઔર સાતવેં મહીને કે બાદ તાકે હમલ કો કોઈ નુકસાન પૈદા ના હો. (અલબત્તા શરઈ તૌર સે જાઈઝ હોને મેં કોઈ કલામ નહીં) ઔરત કો ચુંકે હમલ કે અય્યામ મેં કાફી તકલીફ રેહતી હે. ઔર ફિર યેહ મુદદત ભી કમ નહીં હોતી. બલ્કે તકરીબન નવ માહ તક રેહતી હે. ફિર સબ સે બળી તકલીફ બચ્ચા જનને કે વકત હોતી હે. ચુનાન્ચે કુર્આને કરીમ મેં માં કી એહમિયત ઔર ઉસ કી અઝમત બતાને કે લિયે ઈન

તકલીફોં કા ખાસ તૌર સે ઝિક્ર કિયા હે. ચુનાન્ચે ફરમાતે હૈં:

حملته امه وهنا على وهن

તર્જુમા: ઉસ કી માં ને ઉસ કો પેટ મેં ઉઠાયે રખ્ખા કમઝોરી પર કમઝોરી બરદાશ્ત કર કે.

ઈસી તરહ ફરમાયા:

حملته كرها و وضعته كرها

તર્જુમા: ઉસ કી માં ને અપને પેટ મેં રખ્ખા તકલીફ કે સાથ ઔર જના તકલીફ કે સાથ. ઔર ચુંકે તકલીફ એક બચ્ચે કી વજહ સે હે ઔર વોહ બચ્ચા ખુદા કા મો'મિન બંદા (ઈમાનવાલા બંદા) હોગા. રસૂલુલ્લાહ સલ. કી ઉમ્મત મેં ઈઝાફા કા બાઈષ હોગા. દીનદાર દાઈએ હકક હોગા ઈસલિયે હદીષે પાક મેં ષવાબ ભી બયાન ફરમાયા ગયા. ચુનાન્ચે રસૂલુલ્લાહ સલ. ફરમાયે હૈં કે ઔરત ઝમાનએ હમલ સે લે કર દૂધ છુળાને તક ઉસ ગાઝી કી તરહ હે જો સરહદોં કી નિગરાની કરતા હે. ઔર ઐસે ગાઝી કા બળા ષવાબ હે. ઈસી તરહ હદીષે પાક મેં હૈ કે ઔરત કા અગર દર્દે ઝેહ મેં ઈન્તેકાલ હો તો વોહ શહીદ કેહલાયેગી, ઈસલિયે ઔરત કો હમલ ઔર દર્દે ઝેહ કી તકલીફ કો હંસી ખૂશી બરદાશ્ત કરના ચાહિયે. યેહ ફકત નફસાની ખ્વાહિશ કી તકમીલ નહીં. બલ્કે ઈસ પર ઉસે બળા ષવાબ મિલેગા.

હાં બાઝ મરતબા ઔલાદ કાફી હો જાતી હે. ઔર અભી પૈહલા બચ્ચા દૂધ પીતા હે યા બીવી કી સેહત કમઝોર હે. ઔર તકાઝા યેહ હે કે અગલા બચ્ચા જલ્દી ના હો. બલ્કે કુછ તાખીર હો જાયે. તો ઉસ કે લિયે કુછ સૂરતેં શરીઅત ને જાઇઝ રખ્ખી હે. જિસ મેં ના મર્દ કો નુકસાન હો ના ઔરત કો. ઇસ મેં એક સૂરત અઝલ કી હે યાની બીવી સે જિમાઅ કર કે જબ ઇન્ઝાલ (મની નિકલને) કા વકત આયે તો ઉસ સે અલાહિદા હો જાયે. તાકે મની બાહિર નિકલ આયે. ઇસી તરહ એક હકીમ સાહબ ને યેહ તરીકા લિખા હે કે ઔરત સોહબત કે બાદ ફૌરન ઉલ્ટી લેટ જાયે યા ફૌરન ખળે હો કર ઉલ્ટે પૈદ ચલને લગે ઇસ સે ભી હમલ કરાર નહીં પાયેગા. ગોયા ઐસી સૂરતોં કે ઇખ્તિયાર કરને કી શરીઅત ને ઇજાઝત દી હે. જિસ મેં વકતી તૌર સે હમલ કરાર ના પાયે ઔર મર્દ વ ઔરત કિસી કો નુકસાન ના હો.

આજ કલ નસબંદી વગૈરહ કે સિલસિલે ચલ પળે હૈ. વોહ યા તો હંમેશા કે લિયે ઔલાદ કા સિલસિલા મુનકતઅ (બંદ) હોને કા ઝરીઆ હૈ (જો અલ્લાહ કી દી હુઇ એક કુવ્વત કો બિલ્કુલ ઝાયેઅ કર દેને કે હમ માની હે) યા ફિર ઐસી સૂરતેં હે જિસ સે ગો હંમેશા કે લિયે તો બંદ નહી હોતા. લેકિન કિસી એક કો શાયદ નુકસાન હોતા હે. સેહત બરબાદ હો જાતી હે.

જિસ કા આયે દિન મુશાહિદા હોતા રેહતા હે. મષલન માનેઅ હમલ ઝેહરીલી ગોલિયાં (હમલ ના રેહને કી ગોલિયાં) ઈસ્તેમાલ કરના, યા મર્દ કા નિરોધ વગૈરહ ઈસ્તેમાલ કરના. જિન મર્દો યા ઔરતોં ને ઇસ કિસમ કે તરીકે ઈખ્તિયાર કિયે વોહ અપની સેહત ખો બેઠે હે.

•......•......•

વિલાદત (બચ્ચે કી પૈદાઈશ) કા બયાન

જબ બચ્ચે કે પૈદા હોને કા વકત કરીબ આ જાયે. તો મુનાસિબ યેહ હે કે ઘર મેં હી રેહ કર અચ્છી માહિર દાયા કો બુલા લિયા જાયે. તાકે પેદાઈશ કે વકત ઔર દૂસરી ચીઝોં કા સહી અંદાઝા લગા સકે. ઈસી કે સાથ તિબ્બી ઔર ડાકટરી મશવરે ઔર ઈલાજ વગૈરહ ભી શામિલ હો તો અચ્છા હે.

ઔરત કો શદીદ તકલીફ યા બીમારી હો યા બરવકત અચ્છી દાઈન નાં મિલે તો ફિર હસ્પતાલ (હોસ્પીટલ) લે જાને કી ગુંજાઈશ હે.

(૧) બચ્ચે કે પૈદા હોને કે બાદ ઉસે પાક સાફ કરકે ઔર ગુઝલ વગૈરહ દે કર ઉસ કે દાહિને કાન મેં ફજર કી અઝાન ઔર બાએં કાન મેં તકબીર કેહની ચાહિયે.

(૨) અગર કોઇ બુઝુર્ગ યા નેક આદમી હો તો ઉસ સે તેહનીક કરાઇ જાયે યાની કિસી બુઝુર્ગ કે હાથ સે ખજૂર ચબવા કર ઔર નરમ કરકે બચ્ચે કે તાલૂ મેં લગા દી જાયે તાકે બચ્ચે કે પેટ મેં સબ સેં પેહલે નેક આદમી કા

લુઆબ ઔર ખજૂર કી મિઠાસ પહુંચે જો બાબરકત હે.

•.....•.....•

અકીકે કા બયાન

(૩) બચ્ચે કા સાતવેં દિન અકીકા કરના સુન્નત હે. અગર સાતવેં દિન ના હો તો બાદ મેં કભી ભી ઉસ કી વિલાદત વાલે દિન સે પેહલે દિન (મષલન 'બુધ' કે દિન પૈદા હુવા તો 'મંગલ' કે દિન) અકીકા કર લેના ચાહિયે. અકીકા લળકે કી તરફ સે દો બકરે ઔર લળકી કી તરફ સે એક બકરા હે. લળકે કી તરફ સે અગર એક બકરા હોગા તો ભી કાફી હે.

(૪) અકીકે કે દિન સર કે બાલ મુંડવાકર ઉસ કે વઝન બરાબર ચાંદી કા સદકા કરના મુસ્તહબ હે. હદીષ મેં ઇસ કા ભી હુકમ આયા હે, ઇન્સાની બદન સે અલગ કિયે જાનેવાલે બાલ, નાખૂન, વગૈરહ કો કિસી પાક જગહ દફન કરના ચાહિયે. વૈસે હી ઇધર ઉધર ડાલ દેના બહુત બુરા હે. ઇસ મેં બીમારિયોં ઔર આફાત કા (બલાઓં કા) ખતરા હે.

(૫) લળકે કા ખતના બચપન હી મેં કરવાયા જાયે તો બેહતર હે. ઝિયાદા બળી ઉમ્ર હોને કા ઇન્તેઝાર ના કિયા જાયે.

(૬) બચ્ચે કો ગેહવારે મેં સુલાના, અચ્છી લોરિયાં, ઔર મુફીદ ગીત વગૈરહ સુનાના ભી પસંદીદા હે.

(૭) બચ્ચે કા અચ્છા નામ રખા જાયે, અબ્દુલ્લાહ, અબ્દુર્રહમાન, ઔર હઝરતે અંમ્બિયાએ કિરામ અલ. ઔર સહાબા વ સહાબિયાત કે નામોં પર નામ રખના ઝિયાદા અચ્છા હે. કયામત કે દિન હર એક કો મેહશર મેં નામોં સે પુકારા જાયેગા ઉસ વકત બુરે નામોં સે નદામત હોગી.

•.....•.....•

ઔલાદ કી વફાત પર સબ્ર

બાઝ મરતબા ખુદાયે પાક ઔલાદ દેકર ઉઠા લેતે હે. યેહ યકીનન બહુત સદમા કી બાત હે. મગર ઇસ મૌકઅ પર ભી સબ્ર કી ઝરૂરત હે. બહુત હી સંભલકર રહે. આંખોં સે આંસૂ બેહના ઔર દિલ મેં ગમ હોના તો તબઇ બાત હે. લેકિન ઝબાન સે હરગિઝ કોઇ બાત બેઅદબી કી ના કહે. ના દિલ મેં કોઇ ઐસા બુરા ખ્યાલ લાયે: બલ્કે જમ કર સબ્ર કરે. આખિરત કે અજર વ ષવાબ કો પૈશે નઝર રખ્ખે. હદીષે પાક મેં તીન નાબાલિગ બચ્ચોં કે મરને પર સબ્રકરનેવાલી ઔરત કે લિયે જન્નત કી ખૂશખબરી ઔર બશારત હે. દો બચ્ચોં કે મરને પર સબ્ર કરનેવાલી કે લિયે પૂછયા ગયા તો ઉસ કે લિયે જન્નત કા વા'દા ફરમાયા ગયા હે. એક બચ્ચે કે મરને પર સબ્ર કરને વાલી કે લિયે ભી હદીષે પાક મેં જન્નત કા વા'દા મૌજૂદ હે. ઇસલિયે

ઐસે મૌકઅ પર ઔલાદ કી મુહબ્બત મેં બેસબ્રી કરકે જન્નત કો હાથ સે ના ખો દે. બલ્કે જમ કર સબ્ર કરે, રસૂલુલ્લાહ સલ. કી બશારતોં સે ફ઼ાયદા ઉઠાએ.

•......•......•

રઝાઅત કે મુતઅલ્લિક ચંદ બાતેં

(૧) બચ્ચે કે લિયે મુવાફિક દૂધ ઉસ કી માં કા હી હોતા હે, ઈસલ઼ળયે સબ સે બહતર યહી હે કે બચ્ચે કી માં દૂધ પિલાયે, લેકિન ખુદાનખ્વાસ્તા કોઇ મજબૂરી હો યા માં કા દૂધ ખરાબ હો તો કોઇ ઔર દૂધ પિલાનેવાલી મુકર્રર કી જાયે.

(૨) દૂધ પિલાનેવાલી ઔરત ભી બચ્ચે કી માં કી તરહ અપને ઝહન વ દિલ કો બુરે ખ્યાલાત વ ખુરાફ઼ાત સે બચાયે. ઈસલિયે કે દૂધ પિલાને કે ઝમાને મેં ભી મુરઝઅ કી તબીઅત ઔર ઉસ કે અખ્લાક કા અષર બચ્ચે કે દિલ વ દિમાગ પર પળતા હે.

(૩) દૂધ પિલાનેવાલી કો અપની સેહત કા પૂરા ખ્યાલ રખના ચાહિયે. ઔર અગર સહૂલત ઔર ગુંજાઇશ હો તો ઉમદા ગિઝા ઈસ્તેઅમાલ કરે. તાકે બચ્ચે કે કુવા ઔર જિસ્મ પર અચ્છા અષર પળે.

•......•......•

ઔલાદ કી તરબિયત

જબ બચ્ચા બાશઉર હોને લગે તો અવ્વલ ઉસકો ખુદાયે પાક કા નામ ઔર કલિમએ પાક (લા ઈલા-હ..) સિખાને કી કોશિશ કી જાયે. જબ સમઝદાર હો તો અવ્વલન મકતબ યા ઘર મેં દીનયાત કી તઅલીમ શુરૂ કી જાયે. ઉસ કે સામને કોઈ નાઝેબા હરકત હરગિઝ ના કી જાયે. ઔર કોઈ ગુલત બાત ઉસ સે સાદિર હો તો ઉસકો હંમેશા રોકને કી કોશિશ કી જાયે. વાલિદૈન ઉસ કી સલાહ વ ફલાહ કી દુઆએં કરતે રહે ગર્ઝ ઉસ કી તરબીયત વ તઅલીમ કા પૂરા લિહાઝ કિયા જાએ. ગફલત હરગિઝ ના બરતી જાયે. માં કી ગોદ ઉસ કા સબ સે પેહલા મદ્રેસા હે. ઈસ કી ઝિયાદા તફસીલ મેરે રિસાલે 'તુહફતુલ વાલિદ વલ વલદ' મેં મિલેગી. અહલ વ અયાલ કી તઅલીમ વ તરબિયત કા આસાન તરીકા આજ કલ યેહ હે કે ઘર મેં રેડીયો ઔર ટેલી વિઝન (ટી.વી.) કી બજાયે દીની કુતુબ કી (દીની કિતાબોં કી) તઅલીમ પાબંદી કે સાથ કરની ચાહિયે, કભી આપસ મેં મસાઈલ કા તઝકિરા હો કભી મુખ્તલિફ અવકાત વ અહવાલ કી દુઆએં સીખી જાયે કિસી વકત પાબંદી કે સાથ તિલાવત વ તસ્બીહાત કા મશ્ગલા હો તો ઘર હી એક કિસમ કા મદ્રસા ઔર ખાનકાહ બન જાયેગા. ઔર ઘરવાલે ઈન્શાઅલ્લાહ સહી રૂખ પર પળ જાએંગે.

•……•……•

ઔલાદ કે ઝિમ્મે માં-બાપ કે હુકૂક

જબ ઔલાદ સમઝદાર હો જાયે તો યેહ બાત ખૂબ ઝહન નશીન કર લેની ચાહિયે કે ઉન કે ઝિમ્મે માં બાપ કે બહુત સે હુકૂક હૈ ઉન્હોં ને બચપન મેં ઈન્તેહાઈ મશક્કત ઔર તકલીફ બરદાશ્ત કરકે બળી મુહબ્બત સે પાલા હે. ઔર ફિર 'માં' ઝઈફુલ ખલ્કત (પેદાઈશી કમઝોર) ભી વાકેઅ હુઈ ઔર બચ્ચે કી સબ સે ઝિયાદા તકલીફ ઉસી કો બરાદશ્ત કરની પળતી હે (જિસ કા કુરઆન ભી તઝકિરા કરતા હે) ઈસ લિયે ઉસ કે હુકૂક કી એહમિય્યત વ અઝમત ઔર ઝિયાદા હો જાયેગી. ઈસ લિયે ઔલાદ કે ઝિમ્મે માં બાપ કી ઈતાઅત ઔર ઉન કી ફરમાંબરદારી ઝરૂરી હે. વાલિદૈન કી નાફરમાની કો સબ સે બળા ગુનાહ શુમાર કિયા ગયા હે. ઔર એક હદીષ મેં કુફ્ર વ શિર્ક કે બાદ સબ સે બળા ગુનાહ ઈસી કો બતલાયા ગયા હે. ઈસ કી ઝિયાદા તફસીલ મેરે રિસાલા 'તુહફતુલ વાલિદ વલ વલદ' મેં મિલેગી. ઉસ મેં વાલિદૈન કી ઈતાઅત વ ફરમાંબરદારી કે બહુત સે વાકિઆત ભી લિખે ગયે હે. કે વાલિદૈન કી ખિદમત ઔર ફરમાંબરદારી સે ઉન કે રિઝક કી બશારત મિલી. ઔર ઉન કી નાફરમાની પર દુનિયા મેં કૈસી મેહરૂમી ઔર નાકામી રહી ઔર આખિરત મેં ઉન પર કિયા વબાલ આયેગા?

•......•......•